AKŞAM

Sene 19 — No. 6550 — Fiati her yerde 5 kuruş | PAZARTESİ — 11 KÂNUNUSANİ 1937 | Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Müdür) - 20113 (Klişe)

Bazı tefsirler

İngiltere - İtalya Akdeniz anlaşması, kısa bir vesikadan ibaret, iki taraflı bir «söz verme» olduğu halde, şümulü hakkında türlü tefsirlere meydan veriyor. Bütün Avrupa matbuatı - her memleket kendi bakımından - bu anlaşmayı şu veya bu tarzda izaha çalışıyorlar.

Vesika okununca, hakikatte iki sarih fikir görülüyor: Akdeniz yolunun açık olması, yani Habeş harbi esnasındaki gerginliğin izalesi, bir de Akdenizde hâli hazırın idamesi, yani daha ziyade İspanyanın faşist ve komünist kavgası yüzünden herhangi bir şekilde taksime uğramaması...

Evelce de burada yazdığımız gibi, bu anlaşmanın tek hakikî hedefi iki devlet arasında siyasî havayı düzeltmek, diğer siyasî hadiselerde elbirliğini mümkün kılacak manevî bir hazırlık yapmaktır.

Bazıları, bu anlaşma ile Akdenizde İngiltere hâkimiyetinin bittiğini, İngilterenin İtalya ile müsavatı kabul ettiğini yazıyorlar. Akdenizde hâkimiyet müsavatı nihayet hava ve deniz kuvvetlerinin müsavi olması demektir. Halbuki bu anlaşmada deniz kuvvetlerinin tayin ve tahdidi gibi meseleler konuşulmamıştır. Esasen bu tarzda bir müzakere ve anlaşmaya bütün Akdeniz devletlerinin iştirâki lâzım gelirdi. Bundan başka, Akdenizde şu veya bu devletin tek ve yüksek hâkimiyeti bahse mevzu olamıyacağından Akdeniz bütün Akdeniz devletlerinin olduğu için, bu anlaşmayı, Akdeniz hâkimiyeti bakımından mânalı görmek yanlış olur. Bilâkis, Akdenizde ne tek başına, ne de ikili bir hâkimiyet mümkün olmadığını hadiseler göstermiştir.

Bu anlaşma ile İngiltere ve diğer bazı devletler arasında zecri tedbirler dolayısile yapılan muvakkat misakların sona erdiği ve bu suretle Yugoslavya, Yunanistan ve Türkiyenin artık hem İngiltere, hem de İtalya ile anlaşabileceklerî, İtalyanın gerek Balkan itilâfı ve gerek Küçük itilâf ile iyi münasebetler tesis edebileceğini **Temps** gazetesinin Roma muhabiri yazıyor. Zecri tedbirler dolayısile yapılan muvakkat anlaşmalar zaten çoktan bitmişti. Bu son İngiltere - İtalya anlaşması olmadan önce dahi Yunanistanın, Yugoslavyanın, Türkiyenin İtalya ile dostane münasebetlerini kuvvetlendirmeye hiç bir engel yoktu. Netekim Türkiye ile İtalya arasında dostluk muahedesi çoktan var olduğu gibi, İtalyanın son aylarda Yugoslavya ile daha fazla yaklaşması temayülleri, Yugoslavyanın müttefiki Türkiyede gayet iyi görülmektedir.

Alman matbuatı ise bu anlaşmayı bilhassa İspanya cephesinden görerek, İspanyanın hangi bir tarafında bir komünist veya sosyalist hükûmet teessüs etmesine İngilterenin de razı olmıyacağı mânasını çıkarıyorlar. İspanya ihtilâlinin beynelmilel

(Devamı 4 üncü sahifede)

* * *

Sancak meselesi

Konsey davamızı ne zaman müzakere edecek?

İlk mekteb çocuklarının masum bir gezintisine, millî bir hareket ve istiklâl aleyhinde bir nümayiş süsü verilmek isteniyor

Paris 10 — Sancak meselesinde Türkiyenin tekliflerini etrafılı bir surette bildirecek olan projenin bugünlerde Parise gelmesi bekleniyor. Proje derhal tedkik edilecektir. Bu proje etrafında diplomasi yolile yapılacak konuşmaların, Milletler Cemiyeti konseyinin toplanma tarihi olan 18 ikinci kânuna kadar bitmesi kabil değildir. Fakat konseyin rüznamesinde diğer bir çok meseleler vardır. Evvelâ bu meseleler, sonra Sancak işi müzakere edilecektir. Bu suretle daha bir haftalık vakit kazanılmış olacaktır.

ECNEBİ AJANSLARININ BİRBİRİNİ TUTMIYAN HABERLERİ

İskenderun 10 (A.A.) — -Royter- İskenderun ve Antakyanın vaziyetini tetkik etmek üzere Milletler cemiyeti tarafından tayin edilen müşahidler mahallî halkın fikirlerini istimzaç etmişleridir.

Arablar ve Ermeniler statükonun muhafazasını istemekte ve Türkler ise ikiye ayrılmaktadırlar. Muhafazakârlar Suriye lehinde ve gençler ise Suriyeden müstakil olmak arzusundadırlar.

Müşahidler dün Beylandan geçerken 200 Türk Fransa ve Suriye aleyhinde tezahüratta bulunmuştur. Diğer taraftan Atatürkün Konyaya muvasalatı Antakya Türklerine dükkânlarını kapamak için bir işaret olmuştur.

Buna karşılık olmak üzere üç bin Arab talebesi sükûnetle tezahüratta bulunmuşlar ve müşahidlerin indikleri otel önünden ellerinde Suriye bayrakları olduğu halde ve Suriye millî marşını söyliyerek geçmişlerdir.

Anadolu ajansının notu:

Havas ajansı aynı Arab nümayişi hakkındaki telgrafında bin talebeden bahsediyordu. Royter ise nümayişçile-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Son günlerde Fransız hariciye nezaretile bir çok temaslarda bulunan Paris büyük elçimiş Suad Davaz

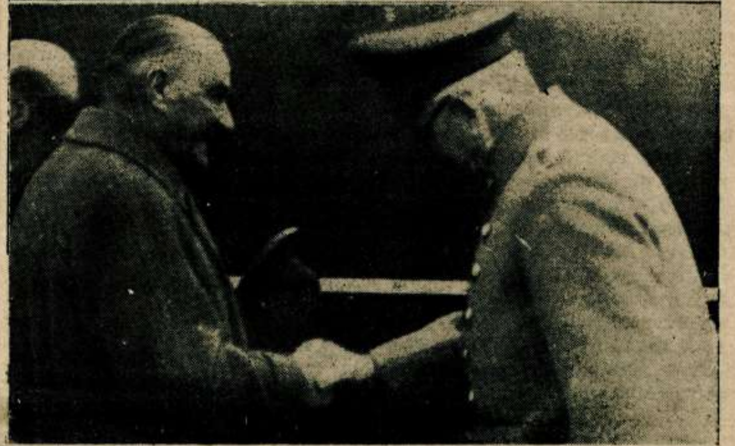
Portekiz adalarında da yerleşiyorlarmış

Paris 10 — Gazeteler İspanyol Fasında Alman askerleri bulunduğu noktasında ısrar ediyorlar. Oeuvre gazetesi Almanların, Fransız Fasından kaçanların iltica ettikleri yer olan Rio de Oroda yerleşmekte oldukları icabında Fransa ile Fas ve garbî Afrika arasındaki rabıtayi kesmeğe hazırlandıklarını söylüyor.

Bu gazete Almanları Portekiz adalarında, Yeşil burunda, Maderde de faaliyet gösterdiklerini, burada benzin ve yağ depoları kurduklarını Kanarya adalarına yakında Alman mühendisleri geleceğini söylüyorlar.

Atatürk dün İstanbula şeref verdi

Atatürkün şehrimize muvasalatından iki enstantane

Evvelki akşam Ankaradan İstanbula hareket buyurduklarını yazdığımız Reisicumhur Atatürk dün saat dörtte şehrimize şeref vermişlerdir.

Atatürk vali ve kumandan ile vilâyet erkânı ve büyük bir halk kütlesi tarafından selâmlanmıştır. Atatürk,

(Devamı 4 üncü sahifede)

Almanya Fasta deniz üsleri kuracakmış

Bu haber her tarafta heyecan uyandırdı Fas sularındaki Ingiliz ve Fransız gemileri birlikte hareket edecek

Paris 10 (A.A.) — İntransigeant gazatesi Rabatdan istihbar ediyor: Almanya İspanyol Fasının muhtelif noktalarında üssübahriler tesis etmek tasavvurundadır.

1 — Sidi - İfnide, denizaltılar için bir üssülhareke vücude getirilecek ve burası otuz bine yakın efrad ile himaye edilecektir.

2 — Deniz tayyareleri için Plage Blancheda vücude getirilecek üssülhareke Rio - de - Oro erazisinde kâindir.

3 — Bir üssülhareke de Villa - Cisnerosda vücude getirilecektir. Burasını general Franko Almanyanın emrine âmâde kılmıştır.

LONDRADA MÜHİM BİR MÜLÂKAT

Londra 10 (A.A.) — Dün hariciye nazırı ile Fransız sefiri öğleden sonra görüşmüşlerdir. Bu görüşme üzerine halihazırda Fas sularında bulunmakta olan Fransız ve İngiliz deniz kuvvetlerinin her hangi bir şekilde teşriki mesaide bulunmaları ihtimali mevzuubahs edilmektedir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Süleymaniyede bir tıb müzesi kurulacak

Burada bir Sinan mahallesi vücuda getirilmesi düşünülüyor

Süleymaniyede Askerî matbaanın bulunduğu bina, tıp müzesi haline getirilecektir. Bundan bir kaç gün evvel üniversite profesörlerinden bir heyet matbaayi gezerek burasının müzeye elverişli olduğuna karar vermiştir.

Heyet âzası arasında Türkiye tıp tarihinde hakkında tedkikler yapan Dr. Süheyl de bulunuyordu. Alâkadar lardan birinin verdiği izahate göre, bu günkü Askerî matbaa binası, vaktile

(Devamı 4 üncü sahifede)

Edebiyat gecesinde bulunanlar arasında duyduklarım:

— Soğanı kuşbaşı etin içine ince ince doğrarsın, biraz da salça!... Suyunu çekinciye kadar bırak kaynasın...

... Dün gece sinemadan çıktık, baktık ki, vakit erken, bir bara gidelim bari dedik...

— Arka sıradakinin şapkasına bak, aman ne gülünç!...
— O bir şey değil kız, sen şu locadakinin kürküne bak!...

— Ulan enayi ilk golü yiyen Güneşti!...
— Hadi be, ilk golü Fener yedi!...

— Yahu, dedim, zaten şurada günde iki lira kazanıyoruz, barı şu cezayı kesme!... Amma dinletemedik!...

Son dakika

Sancakta kanlı bir müsademe de oldu

Reyhaniyede Araplarla Türkler arasında müsademe oldu, bir ölü, sekiz yaralı vardır

Antakya 11 — Reyhaniyede Milletler cemiyeti müşahidlerinin huzurunda bir nümayiş yapılırken araplar ile Türkler arasında kanlı bir müsademe vuku bulmuştur. Bu müsademede 1 kişi ölmüş, 8 kişi de yaralanmıştır.

Bu kanlı müsademenin mesuliyeti, Türklere tecavüz eden araplara ve bu tecavüze müsamaha gösteren Fransız memurlarına aittir.

Araplar, bugün Antakyada Milletler cemiyeti müşahidlerine, gûya ekseriyetin kendilerine ait olduğunu göstermek için bir nümayiş tertibine hazırlanıyorlar. Bu maksatla, nümayişçilerin adedini fazla göstermek için Suriye köylerinden para ile bir çok adamlar tutularak Antakyaya getirilmiştir.

Felemenk heyeti bu akşam Ankaraya gidiyor

Heyet Ankarada 15 gün kalacak iktisadî ve malî bazı meseleleri konuşacak

Dün Felemenk ticaret, sanayi ve seyrüsefer nezareti müdürlerinden M. Van Kleffensin riyaseti altında şehrimize bir Felemenk heyeti gelmiş ve Perapalas oteline inmiştir. Heyet Felemenk ticaret, sanyi nezaretine mensup sekiz yüksek rütbeli memurdan mürekkep olup bu akşamki trenle hükûmetimizle temas için Ankaraya gidecektir.

Heyet reisi M. Van Kleffens seyahatlerinin maksad ve hedefleri hakkında şu beyanatta bulunmuştur.

— Bu kadar mühim bir Felenmek heyetinin Türkiyeye gelmesinin iki gayesi vardır. Evvelâ İktisad müsteşarı B. Faik Kurtoğlunun bize yapmış olduğu ziyareti iade etmek istiyoruz. Saniyen Türkiye hükûmetile iktisadî, ticarî ve malî bazı meseleleri müzakere ederek halletmek emelindeyiz. B. Faik Kurtoğlunun Lâheye gelişi sırasında bu meseleleri müzakere ettik ise de katî bir neticeye bağlanamamış idik.

Müzakere edeceğimiz meseleler hakkında henüz şimdilik bir şey söyliyemem. Zira sarih bir projemiz yoktur. Yalnız şunu söyliyebilirim ki, müzakerelerimizin hedefi iki memleket arasındaki ticarî ve iktisadî münasebetleri daha ziyade sıkılaştırmak olacaktır.

Bu akşam Ankaraya gidiyoruz. Ankarada on beş gün kadar kalacağız, dönüşta de Belgrada uğrayarak Yugoslav hükûmetile geçen eylülde yapmış olduğumuz ayni müzakerleri neticelendireceğiz.

Alman gazeteleri Fransaya şiddetle hücum ediyorlar

Fransızlar da Alman harp gemilerinin hadise çıkarmak istediklerini iddia ediyorlar

Berlin 11 (Akşam) — Bütün Alman gazeteleri Fransaya çok şiddetli hücumlarda bulunuyorlar.

Volkişe Beobahter gazetesi, Fransanın çoktanberi İspanyol Fasına göz dikmiş olduğunu ve şimdi İspanyanın bugünkü müşkül vaziyetinden istifade ederek bu mıntakayı ele geçirmek istediğini yazıyor ve diyor ki: «Fransanın İspanyol Fasına bu tecavüzü ayni zamanda general Frankonun arkasına da bir darbedir. Zira Frankonun üssülharekesi İspanyol Fasıdır.»

Berliner Tageblât gazetesi de diyor ki: Yalancılık ve iftira propagandasının gayesi Fransanın İspanyol Fasına el atmasını temin etmektir.»

Diğer Alman gazeteleri de ayni mealde bir lisan kullanmakta, Fransanın cenubunda Perpinian şehrinin kızıl çetelerin elinde bulunduğunu yazmaktadır.

ALMAN HARP GEMİLERİ HÂDİSE Mİ ÇIKARACAKLAR?

Bayonne 11 (A.A.) — Bilbaodan bildirildiğine göre, hâdiseler çıkartmak için Alman harp gemilerinin takip ettikleri mütecaviz hattı hareketin beynelmilel vaziyette husule getirdiği vehamet siyasî mahafilde ehemmiyetle mevzuu bahsedilmektedir. Bask hükûmetinin Palos hâdisesindeki siyaseti çok munsifane idi. Hakikaten Bask hükûmeti işi kendisi halletmek istememiş ve bu meseleyi karışmamak komitesine tevdi etmekle hüsnüniyetini göstermişti. Buna rağmen Almanya Gaskonya körfezinde harp gemileri bulundurmak suretiyle Bask hükûmetini tehdid etmek emelindedir. Bask hükûmeti bu tehdide rağmen azimkâr hattı hareketini muhafaza edecektir.

Troçki Meksikada

Lenin hakkındaki kitabını bitirecek

Tampiko 10 (A.A.) — Troçki tayyare ile Meksikoya hareket etmiştir. Troçki şu beyanatta bulunmuştur:

«Norveç bana karşı iyi muamele yaptı. Buna mukabil beni kabul ettiğinden dolayı Meksikaya pek ziyade minnettarım. Yeni dünyanın bitaraflığına ve objektifliğine imanım var. Lenin hakkındaki kitabımı bitireceğim.

M. Şaht Parise gidecek

Berlin 10 (AA..) — Alman ekonomi mahafilinden bildirildiğine göre, geçen yaz Fransa ile Almanya arasında ekonomik teşriki mesai için başlanmış olan konuşmalara devam etmek üzere M. Şaht bu ayın sonlarında tekrar Parise gidecektir.

Ormanda kanlı bir vaka

Bir korucu kendisine saldıran birini balta ile öldürdü

Balıkesir 9 — Bağcılar köyü korucusu evvelki gün ormanda Mustafa adında bir adamın ağaçları kestiğini görmüştür. Korucu; Mustafaya ormanı tahrip etmemesini ihtar etmiştir. Bu ihtara kızan Mustafa elindeki balta ile korucuya hücum etmiştir. Korucu da bu hücuma karşı kendisini müdafaa etmek maksadile elinde kazma ile taarruza geçmiştir. Kazma Mustafanın başına gelmiş, Mustafa derhal ölmüştür.

Bu Sabahki Telgraflar

Madridde harp gevşedi

Yedi gün süren muharebe Madridin müdafaasını sarsamamıştır

Madrid 10 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

Yedi günden beri devam eden şiddetli muharebeler Madrid müdafaasını sarsamamıştır. Madrid ile Escuriel arasındaki yol gerçe kesilmşitir, fakat başka bir yol, daha uzun olmasına rağmen, Sierra de Guadarramada mevzi alan milislerin iaşesi için kullanılmaktadır.

Madridin bir kerre daha tehlikeden kurtulmuş olduğu henüz iddia edilemez ise de hükûmet merkezinin bugün daha geniş bir nefes alarak istikbale emniyetle baktığı söylenilebilir.

Madridin geçen perşembe günkü bombardımanı neticesinde beş kişi ölmüş ve 34 kişi yaralanmıştır. Hükûmet merkezinin on mıntakasından yedisi büyük tahribata uğramıştır.

ASİLERİN ZAYİATI

Madrid 10 (A.A.) — Milislerin nevmidane mukavemetleri üzerine asilerin Madride karşı yapmakta oldukları taarruz yavaşlamıştır.

Asilerin uğradıkları ağır zayiat bilhassa sıkı saflar halinde hücum etmelerinden ileri gelmiştir. Dün sabah Cumhuriyetçilerin tayyareleri asilerin mevzilerini bombardıman etmiştir.

General Frankonun askerleri tayyarelerin gece cevelânlarına rehberlik etmek üzere tenvir fişekleri kullanmaktadırlar.

Bu usul asilerin tayyareleri tarafından dün öğleden sonra istimale başlanmıştır. Bu tayyareler bu usul sayesinde topçu ateşini Madrid üzerine tevcih etmeğe muvaffak olmuşlardır.

TAYYARE HÜCUMLARI

Guadelajara 10 (A.A.) — Asi tayyareleri dün akşam civar şehir ve kasabalarını bombardıman etmişlerdir. Tayyareler yalnız Guadelajara şehri üzerine kırktan fazla bomba atmışlardır. Fakat bombalar çok tahribat yapmamıştır.

Asi tayyareleri bundan sonra Alacala de Henares ismindeki küçük kasabayı da şiddetle bombardıman etmişlerdir.

Poliste müessif bir vaka

Komiser Hikmet, kazaen patlıyan tabanca kurşunile öldü

Evvelki gün polis müdüriyetinde bir komiserin ölümile neticelenen müessif bir hâdise olmuştur.

Bozöyüklü Ali Osman isminde birisinin üzerinde bir mavzer tabancası bulan polisler bunun ruhsatsız olduğunu görerek istirdad etmişler ve polis müdüriyeti ikinci kısmına getirerek tahkikata başlamışlardır.

Tahkikata el koyan üçüncü komiser Nuri arkadaşlarının da çalışmakta olduğu odada tabancayı kılıfından çıkarmış, dolu olup olmadığını anlamak için şarjörü çekmiş, bu esnada birinci komiser Hikmet odaya girince Nurinin karıştırmakta olduğu tabanca ateş alarak komiser Hikmeti karnından ağır surette yaralamıştır. Komiser Hikmet hastaneye kaldırılmış ise de bir müddet sonra ölmüştür.

İkinci şubeye derhal müddeiumumi gelerek tahkikata başlamış, fakat komiser Alişan yerdeki tabancayı eline alınca tabanca iki defa daha patlıyarak kurşunları sağa sola saplanmışsa da insanca bir zarar olmamıştır.

Dikkatsizlik yüzünden ölüme sebebiyet suçundan dolayı derhal cürmü meşhud mahkemesine sevkedilen komiser Nurinin dün muhakemesi yapılmıştır. Dinlenen ehli vukuf tabancanın kurma yayı kırılmış olduğundan kurşunları atması zaruri olduğunu söylemişler, şahidler Nurinin kabahatı olamıyacağını beyan etmişlerdir. Diğer şahidlerin dinlenmesi için muhakeme ayın 22 sine kalmıştır.

Ingiltereden gönüllü gidemiyecek

Ingiltere, gönüllü gitmek istiyenleri hapsedecek

Londra 10 (A.A.) — Gelecek haftadan itibaren İngiliz tebaasından olanların gönüllü sıfatile İspanyaya gidemiyecekleri bildirilmektedir.

İngilterenin, Paris, Berlin, Roma, Moskova ve Lizbon hükûmeterine gönderdiği tebliğde, İngiliz hükûmetinin ecnebi memleketlere gönüllü sıfatile gidecek olanların hapis cezasına çarpılacakları hakkındaki kanunu derhal mevkii tatbike koyacağı bildirilmektedir.

Bu hareketile İngiltere hüsnü niyetini ve alâkasızlığını bir misal ile Avrupaya gösterecektir.

İngilterenin İspanya için yeni bir kontrol ve gönüllü yasağı plânı teklif edeceği ümit edilmektedir. Buna mukabil ademi müdahale komitesince teklif edilecek plânı derhal kabul edecektir.

Bayan Afet

Cenevrede tarihî bir konferans verdi

Cenevre 9 (Hususî) — Dün akşam Cenevrede yüksek bir ilim muhitinde kalabalık ve güzide dinleyiciler önünde Bayan Afet tarafından Piri Reisin hayatı hakkında verilen konferans kuvvetli bir alâka ve derin bir takdir uyandırdı. Mahirane tertip edilmiş projeksiyonlarla da kıymeti artan bu konferansta mühim şahsiyetler, Türkiye elçiliği, murahhaslık ve baş konsolosluk erkânı, Türk talebe ve vatandaşları hazır bulundu.

Konferanstan sonra aynı salonda Bayan Afetin şerefine verilen çay ziyafeti de pek parlak olmuştur.

Fena havalar

Dün, kısa fasılalarla bütün gün yağmur yağdı

İstanbulda havalar çok değişik gidiyor. Bir kaç gün evvel şiddetli soguklar vardı. Bunu lodos fırtınası takip etti. Termometre 11 dereceye kadar çıktı. İki günden beri hava yıldıza çevirdi. Sıcak da 4 dereceye düştü.

Dün sabah İstanbula kar serpiştirdi. Fakat sonra yağmura çevirdi bütün gün, kısa fasılalarla, yağmur yağdı. Anadolunun ekser yerlerinde şiddetli soguklar hüküm sürmektedir.

KONYADA SOĞUK

Konya 9 — Burada soğuklar sıfırdan aşağı 21 dereceye kadar düşmüştür. Bir çok köylerin yolları kapanmıştır

Hadim - Karaman arasında atlı posta seferi yapan bir posta memuru kar, tipi yüzünden kaybolmuştur. Jandarma tarafından yapılan araştırmalara rağemen henüz bu adama aid bir iz bulunamamıştır.

Konyanın son yıllarda az gördüğü böyle bir soğuk herkesi şaşırtmıştır.

BOLUDA 28 DERECE

Bolu 10 (Akşam) — Son zamanlarda yağan karlar şehrin etrafındaki dağlarda bir metre yükseklik peyda ederek bütün yolları kapamış, şehri mahsur bir halde bırakmıştır.

Köylere ve şehrin pek yakinlerine inen aç kurdlar ,insanlara, hayvanlara saldırmakta idiler. Soğuk derecesi sıfırdan aşağı (28) olmuş ve her şey tam manasile incimad etmiş bir hale gelmiştir.

Son günlerde soğuğun biraz hafiflemesi her kesi sevindirmiştir. Mamafiyh, geceleri termometre sıfırdan aşağı 17 dereceye kadar inmektedir. Her taraf donmuştur.

Italyanlar Habeş yerlilerile evlenemiyecekler

Roma 10 (A.A.) — Nazırlar meclisi ırkın müdafaası için bir kararname kabul etmiştir. Bu kararname İtalyanlarla doğu Afrikası yerlileri arasında izdivaç yapılmasını menetmektedir.

M. Hitler Berline dönüyor

General Franko 60 bin Alman askeri istemiş

Paris 10 (A.A.) — Havas ajansının Berlindeki muhabirinden: M. Hitler bugün Berchtesgadenden Berline gelecektir. Kendisi üçüncü Reichin dördüncü yıldönümü münasebetile sefirler heyetini kabul edecektir.

Siyasi müşahidler Führerin gaybubetinin mutasavver diplomatik mütarekeyi temin etmemiş olduğunu ehemmiyetle kaydediyorlar.

Filvaki İspanyol sularındakn Alman kruvazörleri yeni senenin ilk günlerinde fevkalâde faaliyet göstermişlerdir. Bundan bir kaç gün evvel Almanyanın Burgosdaki mümessili general Faupel, Berchtesgadene gelmiş ve general Frankonun bir mektubunu M. Hitlere tevdi etmiştir. General Franko bu mektubunda Madridin zaptedilmesi için 60 bin Almandan mürekkep bir sefer heyetinin gönderilmesi zarurî olduğundan bahsediyordu.

Söylendiğnie göre Alman askerî rüesası bu talebe şiddetle muhalefet etmişlerdir. Hattâ general Von Fritsch böyle bir tedbirin ittihazı halinde istifa etmek tehdidini savurmuştur. Nihayet M. Hitler askerî rüesanın ısrarları karşısında boyun eğmiş ve İspanyaya bir kaç siyah milis ile bir takım mütehassıslar ve mühimmat göndermekle iktifa etmiştir.

Almanyanın müstakbel hattı hareketi şunlara bağlıdır:

1 — Bu ayın yirmisinde Almanyanın verdiği cevap üzerine devletlerde hasıl olacak olan aksülâmel.

2 — General Frankonun Madrid önünde muvaffakıyette nail olması.

Fransız filosunun manevraları

Fransız bahriye bakanlığı yeni bir tebliğ neşretti

Paris 10 (A.A.) — Bahriye bakanı, Akdeniz filosundan bir kısmının Afrika sahillerinde toplandığı hakkındaki şayiaları tekzip etmektedir. Bakan tarafından neşredilen beyannamede deniliyor ki:

Her sene olduğu gibi, yılbaşı mezuniyetlerinden sonra Akdenizdeki ve Atlântikdeki filolar Akdenizde ve Afrika doğu sahilleri açıklarında bazı manevralar yapacaklardır. Bu manevraların hazırlıkları limanlarımızda bazı faaliyetlere sebep olmaktadır. Bu da münhasıran her sene başında olduğu gibi deniz kuvvetlerinin normal faaliyetlerine tekrar geçmelerinden ileri gelmektedir.

Fransız usulü

Ajans Havasın bir tebliğinde şu kelimeleri okuduk: «Antakyadaki Türk azınlığına mensup..» Siz ne Fransız gazetelerinin dostluk edebiyatına, ne de bir vâde benziyen yeni teklif havadislerine bakmayınız: Sancak meselesinde Fransızlar, şimdiye kadar ileri bir adım atmak değil, ne usul, ne de zihniyet değiştirmişlerdir.

Fransızların zaman kazanma ve iş yıpratma usulü ile, kati anlaşmalardan kaçınma sistemi yeni olmadığı gibi, Sancak davâsına da hâs değildir. On sekiz yıla varan harb sonrası tarihinde, Fransa ile ihtilâflarını konuşarak halletmek istiyenlerin; bir türlü muvaffak olamamalarının sebebi, karşısındakinin hakkını, vazifesini ve mesuliyetlerini hesaba katan bir müzakereciye tesadüf etmemektendir. Masa başında böyledir; uzaktan, veya Milletler Cemiyeti mekanizması içinde böyledir.

Bundan Fransanın dostlukları ve ittifakları ıztırab duymuştur; bundan bizzat Milletler Cemiyeti fikri müteessir olmuştur. Ötedenberi Milletler Cemiyetine, kendi istediğinden başka türlü mesele hallettirmemek için her türlü vasıtaları kullanmak, şüphesiz, Cenevrenin itibar ve nüfuzunu arttırmağa yardım etmedi. Milletler Cemiyetini, hak ve adâlet müessesesi olarak, kuvvetlendirmek, devam ettirmek ve milletlere mal etmek gayesini gütmekten vazgeçmiyenler, onu, bu türlü tazyik ve oyunlardan kurtarmanın ilk tedbir olduğunu da yeni düşünmüş değillerdir.

Sancak misalinde ne görüyoruz? Fransızlar 1921 anlaşmasının ruhunu dahi inkâr edecek kadar geridedirler. 1921 de elimiz ateşte iken, yalnız hususi bir rejim değil, millî bir bayrak vâdettirecek kadar Türklüğünü tasdik ettirmekte ısrar ettiğimiz Sancaktan, 1936 da, Fransız yarı resmî tebliğlerinin nasıl bir lisanla bahsettiğini görüyorsunuz. Hemen işaret edelim ki bu haberin delâlet ettiği ruh hali içinde herhangi bir uzlaşma esas ve imkânını aramak, sadece yorulmaktır.

O halde Fransanın bizi Cenevreye götürmek veya Parise dâvet etmekteki maksadı ne olduğunu soracaksınız. Fakat şimdiden Cenevrede hakemlik edeceklerin kulağına: «—Bugün benim mandam altında bulunan Suriyeyi parçalamak istiyen Türkiyeye hak vermekle yarın kendi başınıza gelecekleri düşününüz!» diye fısıldadığını, gazete akislerinden, öğrenmiyor muyuz?

Fransanın bütün propaganda ve telkin vasıtaları, Sancağı, kendi hakikatinden uzaklaştırmak, ve ortaya Fransadan gayri herkesi ilgilendiren ayrı bir mesele çıkarmak için seferber olmuştur.

Bu oyunda ustalık görmek istiyenler bulunabilir; fakat Fransa, on sekiz yıldanberi, bu usul ve zihniyet ile nasıl hiç bir mesele halletmemişse, Sancak meselesinde de bir neticeye varmıyacaktır. Halbuki Türkiye Sancak Türklüğünün varlığını, ciddiliğinden asla şüphe edilmez bir inanca altına almak vazifesindedir; bu vazifenin, bütün gereklerini yerine getireceğiz.

Biz Milletler Cemiyetinin Sancak davâsında muvaffak olduğunu görmek isteriz. Çünkü böyle bir karar, onu kuvvetlendirecektir. Eğer Cenevrede tekrar umusaya uğrarsak, bu, ancak cemiyet için yeni bir zaaf misali olur; yoksa bizi Sancak davâsında karşısındaki vazife ve mesuliyetlerimizin cebrettiği yolları takib etmekten alıkoymaz.

Mösyö Blum hükûmetinden son beklediğimiz, anlaşmazlığı, bütün kötü niyet sahiblerinin oyunlarından tecrid ederek, tek başına, yalnız kendi hakikati ve zaruretleri içinde mütalâaya almak, ve Fransa ile mesele halledilmemek kanaatini değiştirecek, başka bir münakaşa ve tesviye zihniyeti bulmaktır. Bu, Türkiye - Fransa dostluğu lehine bir fedakârlık değil, Fransız menfaatlerine, Milletler Cemiyeti menfaatlerine, ve bilhassa, barış menfaatlerine en, ve belki tek uygun bir sağduyu hareketi olacaktır.

Falih Rıfkı Atay

ŞEHİR HABERLERİ

5 senelik program

Şubat toplantısında şehir meclisinde verilecek

Dahiliye vekâleti vilâyetlerin 937 senesinden itibaren beş senelik bir çalışma programı yapmasını bildirmiştir.

İstanbul idarei hususîyesinin beş senelik bir yol programı vardır. Vaktile vilâyet yollarının yapılması için hazırlanarak tatbik edilen beş senelik programın bir kısmı tamamlanmıştı. Geçen sene gelen bir emir üzerine yeniden bir beş senelik yol programı hazırlanmış, bu yeni programa eski beş senelik programda henüz yapılmıyan işler de konmuştu. Binaenalyh vilâyetin elinde beş senelik bir yol programı vardır.

Ancak vilâyetin diğer işleri henüz bir programa bağlanmamıştır. Haber aldığımıza göre vilâyet, dahiliye vekâletinin bu son tamimi üzerine mahillî işlere aid geniş bir program hazırlamağa başlamak üzeredir. Bunun için idarei hususîyenin her sahasında çalışan şube müdür ve âmirlerile kaymakamlardan mürekkep bir toplantı yapılacaktır.

Programın bir kısmını, Halk partisi vilâyet kongresinde vilâyet ve belediye tarafından yapılmasına karar verilen dilekler teşkil edecektir.

Beş senelik program hazırlandıktan sonra şehir meclisinin şubat devresinde müzakere edilecektir. Esasen şubat toplatısında bütçe müzakere edileceğinden beş senelik programın 937 senesine aid işlerin tahsisatı da bütçeye konacaktır.

Bir istatistik

Kânunuevvel sonuna kadar yapılan yollar

Vilâyet idarei hususiye bütçesindeki tahsisatla 936 senesinde ihale edilen ve kânunuevvel sonuna kadar yapılan yollar hakkında bir istatistik hazırlanmıştır. Bu istatistiğe göre 936 senesinde 4474 metrelik Edirnekapı - Yedikule, 620 metrelik Florya - Plâj, 1500 metrelik Çatalca - Sinekli, 9145 metrelik Şile - Agova, 2884 metrelik Üsküdar - Paşabahçe, 470 metrelik İstinye - Büyükdere, 4677 metrelik Yalova - Karamürsel yolları ihale edilmiştir.

Bu yollardan 31,930 metresi kânunuevvel sonuna kadar yapılmış ve bunun için 368,648 lira sarfedilmiştir.

Sigara izmariti yüzünden kavga

Iki kişi, üçüncü arkadaşlarını yaraladı

Sarayburnunda eski bir mahzende yatıp kalkan Mustafa, Hasan, ve Muharrem adında üç arkadaş arasında kavga çıkmıştır.

Bir sıgara izmaridi yüzünden çıkan bu kavga neticesinde Mustafa ile Hasan büyük bir demirle Muharremi başından yaralamışlardır.

Muharrem Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış, arkadaşları da yakalanmışlardır.

Bir Işçinin burnuna bir demir parçası isabet etti, Işçi yaralandı

Şişlide bir fabrikada çalışan Aristidi adında bir amele dün makinenin başında dururken bir çarhtan fırlıyan bir demir parçası burnuna gelmiştir. Aristidi yaralanmış, hastaneye kaldırılmıştır.

Ay başında..

Elektrik, su, gaz sarfiyatının ödeme zamanı muayyen olacak

Elektrik, havagazı, su gibi müessselerin sarfiyat bedelleri ayın gayri muayyen zamanlarında tahsil ediliyor. Aboneler, tahsildarın ayın hangi gününde müracaat edeceğini bilmedikleri için sarfiyat faturaları zamanında ödenememektedir. Bu suretle bazen cereyan kesilmekte ve aboneler de cereyanı tekrar temin ettirmek üzere açılma parasını vermeğe mecbur olmaktadırlar.

Nafia vekâleti imtiyazlı şirketler baş müfettişliği bu tahsil işini muntazam bir şekle bağlamakla meşgul olmaktadır. Ankarada olduğu gibi şehrimizde de ihbarnamelerin behemehal ay başında tebliğ edilmesi ve nihayet sekiz gün içinde paraların tahsili temin edilecektir. Baş müfettişlik bugünlerde tetkikatını ikmal edecek ve bu işi katî bir şekle sokacaktır.

AKŞAM
Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Şevval 28 — Ruzu Kasım 65

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	12,39	2,25	7,21	9,46	12,00	1,37
Va.	5,39	7,25	12,22	14,47	17.00	18,37

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sok. No.13

Yeni mektepler

Ders senesinden evvel semtleri kararlaştırılacak

Bu sene ilk mektepler açıldığı zaman bazı mektep binaları tamire muhtaç görüldüğü için talebesi başka mekteplere dağıtılmıştı.

Maarif müdürlüğü, mektep ihtiyacının her sene arttığını göz önüne alarak mekteplerde yapılacak tamiratın ders senesi başlamadan evvel yapılmasına karar vermiştir. Bundan başka mekteplere ilâve edilecek şubeler ve yeniden açılacak mekteplerin semtleri de evvelden tesbit edilecektir.

Bu sene yeni mektep inşası kabil olup olmadığı maarif bütçesinin şehir meclisinde müzakeresinden sonra anlaşılacaktır. Mamafiyh yeni mektep binası inşa edilmezse bile gerek şehirde, gerek köylerde ihtiyaç görülen yerlerde yeni mektepler açılacak, bunun için elverişli binalar kiralanacaktır.

Duvarın önünde sigarasını yakarken başından yaralandı

İsmail adında bir adam dün Hasköyde bir duvarın önünde durmuş, sıgarasını yakarken görünmez bir kazaya uğramıştır.

İsmailin önünde bulunduğu duvarın üst kısmı yıkılmış ve zavallı adamcağız başından ehemmiyetli surette yaralanmıştır.

Belediye vergileri

Tahsil icra memurları yakında çalışmğa başlıyacaaklar

Belediye idarei hususiye vergi ve resimlerini vermiyenlerden bu resimlerin «tahsili emval» kanununa göre ve icra yolile tahsili için belediye son amzanlarda kadrosuna tahsil icra memurları almıştır.

Belediye şubelerinin muhasebeleri, kendi mıntakalarında henüz ödenmeyen mükellef borçlarını tesbit etmekte ve bunların bir cedveli hazırlanmaktadır.

Her tahsil icra memuru kendi mıntakasındaki vergi borçlarını tahsile yakında başlıyacaktır. Mamafiyh bundan evvel mükelleflere birer hacizname tebliğ edilecektir.

Ev Idaresi ve Türkçe

Şişli Halkevinden: Ev idaresi, Türkçe ve piyano derslerine başlanmıştır. Kaydedilenlerin ve diğer isteklilerin müracaatları.

YARIN

Fotoğraf tahlilleri karikatür serisinin 2 ıncisi!...

Bir çırpıda

Tembelleşiyoruz

İnsanlar günden güne tembelleşiyorlar... Hem de onları böyle dehşetli surette tembelleştiren şeyler nedir bilir misiniz? Medeniyet ve fen... Medeniyet ilerledikçe, hayatımızdaki konfor artıyor, gün geçtikçe tembelleşiyor, her işin kolay tarafına bakıyoruz.

Tasavvur ediniz. Eski insanlar bir Bahrimuhiti geçmek için ne büyük tehlikelere göğüs gererler, ne büyük yorgunluklara katlanırlardı. Bugün Quen Mariye atladınız mı? Dört buçuk günde en büyük zevk ve eğlence içinde yeni dünyaya gidiyorsunuz.Dört buçuk dünyaya gidiyorsunuz. Dört buçuk güne de hacet yok.. atlayın Zepline 36 saat sonra oradasınız.

Her çıkan yeni icat insanı biraz daha tembelleştiriyor. Şu telefon denilen şey az tembel işi midir? Bir dostunuzu görmek için uzun uzun yorulmağa, yol yürümeğe ne hacet? Açın telefonu, rahat koltuğunuzun içinde dostunuzla konuşunuz.

Konsere gitmek için ne yorulacaksınız. Açın radyoyu.. hele ev hayatı kalkıp ta apartıman hayatı başladıktan sonra merdiven ve merdiven çıkma yorgunluğu da tarihe karıştı. Büyük binalarda vızıl vızıl işliyen asansörler ise bu yorgunluğu kökünden kesip attı.

İlk insanların bir ateş yakmak için taşları, odunları saatlerce nasıl birbirlerine sürttüklerini düşününüz. Bir ateş için, küçük bir ışık elde etmek için ne zahmetler. Halbuki bugün ışık mı istiyorsunuz? İki parmağınızla elektriğinizin düğmesini şöyle bir çevirmeniz kâfidir. Sonra sıcaklık mı istiyorsunuz? O, günden güne basitleşiyor, ocaktan mangala, mangaldan sobaya, sobadan kalorifere, kaloriferden de «umumî şofaj» denilen elektrik düğmesi gibi bir düğmeyi çevirmekle iş halledildi gitti.

Baksanıza öyle tembelliğe alıştık ki bugünün gençleri aşk işlerinde bile en kolay tarafına bakıyorlar... Eskiden genç bir kadının bir tebessümü için ne zahmetler, ne koşmalar, ne müşkilât çeken bir zamanın âşıklarının didinmelerini düşünün. Şimdiki bugünün âşıkları en kestirme yoldan, en tembel işi denilecek bir tarzda, gayet kolay ve zahmetsiz tarafından hallediveriyorlar.

Vaktile hayatta en büyük yorgunluk olan «harp» i bile yeni muharebe tekniğe âdeta tembel işi yaptı. Aylarca yürüyüşlü eski muharebeleri gözünüzün önüne getiriniz. Şimdiki harp tekniğine bir bakınız. Uzaktan bir takım bombalarla şehirleri, gemileri yak.. zehirli gazla etrfı bula... Bugünkü harp tekniğile hiç bir muharebenin 30 sene sürmesine imkân var mıdır?

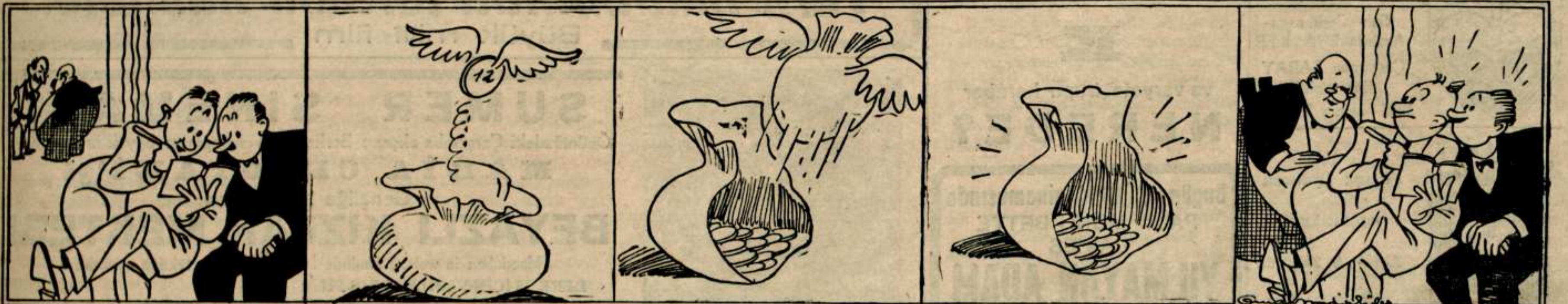
Öyle tembelleştik ki eski insanlara nazarn bilhassa yürümemiz yüzde doksan nisbetinde azaldı. Belki bir gün yürümeği bile unutacağız. Halbuki insan vücudu biraz yorulmak, bu yorgunlukla biraz spor yapmak ihtiyacındadır. Bu tembellik, bu medeniyet tembelliği günden güne sıhhatimizi ve sinirlerimizi bozuyor..

H. F.

Izmirde meşhut suçlar azalıyor

İzmir 9 (Akşam) — Meşhud suçlar kanunu, beklenen faydaları temine başlamıştır. Izmirde, kanunun tatbikine başlandığı birinci teşrin ayına nazaran meşhud suçların mikdarı yüzde (40) nisbetinde azalmıştır.

Bay Amcaya göre...

— 159, 9 daha 168...

... 168 den 12 çıktı, kaldı 156!...

... 156 nın yarısı yok...

... Geri kalır tam 78!... 78 in de...

B. A. — Rica ederim baylar burada modern aşktan bahsetmeyin!..

İktisadî ve malî hafta

937 senesinin ilk haftası hayırlı alâmetlerle açılmadı

937 senesinin ilk haftası dünya piyasalarında hayırlı alâmetlerle açılmadı. Siyasî ufuk her tarafta karanlıktır. Bütün memleketlerin biribirinden çekinir veya korkar gibi bir halleri var. Cihan iktisadiyatının bozukluğu bunlara sebep oluyor.

Amerikada otomobil sanayiindeki grev diğer sanayiie de sirayet etmek tehlikesini göstermektedir. Hafta zarfında bazı mühim fabrikalar kapılarını kapadılar. Patronlar bütün amele ücretlerinin tezyidi hakkında sendikaların müdahalesini kabul etmiyorlar. Onların noktai nazarına göre amele ücretinin tezyidi için bir tek mikyas vardır: Amelenin ehliyet ve meziyeti şahsiyesi. Bunu da daima göz önünde tuttuklarını iddia ediyorlar. Fransadan örnek almış olacaklar, bir müddetten beri Amerikada da ameleler fabrikaları zapt ve işgal etmeğe başlamışlardır. Bu suretle fabrika işgal eden amele miktarı bugüne kadar yüz bin tahmin olunuyor.

Bugünlerde reisicumhur Roosevelt'in kongrede okuyacağı message'de grev meselesine de temas edeceği ve buna dair tekliflerde bulunacağı bildirilmektedir. Umumî vaziyet endişeli göründüğü için piyasalar sönüktür.

Fransada demir sanayiinin tekasüf ettiği şimal mıntakasında amelenin işgali altında bulunan bir kısım fabrikalar yapılan uzlaşma neticesinde tahliye edilmişse de diğer bir kısım fabrikalar elân işgal altındadır.

Fransada 937 bütçesinde bazı vergilerin arttırılmasına mukabil diğer bazı vergiler de indirilmiştir. Bu meyanda ecnebi esham kuponları üzerine mevzu yüzde 24 irad vergisinin yüzde on sekize indirildiğini zikredebiliriz. Hafta zarfında Paris borsası da umumiyet itibarile faaliyetsiz geçmiştir.

İSTANBUL BORSASINDA VAZİYET

Uzun bir tevakkuf devresinden sonra İstanbul menkul kıymetler borsası gerçi bu hafta zarfında epey bir faaliyet gösterdi. Fakat bu faaliyeti menfi addedeceğiz, çünkü müsmir bir netice elde edilemedi. Maalesef halkımızın portföy'ünde saklamağa alıştığı ve tercih ettiği Anadolu demiryolu kâğıdlarının hayli hırpalandığına şahid olduk.

Bu makûs netice, kuponların tesviye sureti hakkında henüz ne resmî ne de gayri resmî hiç bir malûmat alınamamasından ileri gelmiştir. Bu meşkük vaziyet karşısında bazı müşteriler acentelerine satış emri verdiler, fakat bu satışları kolaylıkla bel'edecek contrepartie bulunamadığı için fiatlerde geçen haftaya nisbetle yüzde beş derecesinde yeni bir gerileme kaydettiler. Cumartesi akşamı kapanış fiatleri şunlardı:

Esham 22,60 lira
Tahvilât 37,65 lira
Mümessil senedat 41 lira

Buna mukabil yüzde 7 buçuk faizli Türk borcu kâğıdları Paris piyasasını takiben yüksek fiatlerini muhafaza etmektedir. Malûm olduğu üzere bu tahvillerin kısmı azamî Fransızların elindedi. Ecnebi esham kuponlarının tâbi olduğu vergi nisbetinin indirilmesi esham fiatlerinin tereffüüne sebep olabilir, fakat diğer taraftan Fransanın dahilî ve haricî gaileleri bu tahvilâtın haddinden fazla yükselmesini haklı gösterecek bir vaziyette değildir. Onun için bu yükselişi olsa olsa Düyunu umumiye Comseil'i tarafından Paris borsasında yapılmış olması muhtemel olan ve belki de elân devam eden bir rachat muamelesine hamletmek istiyoruz. Rachat'lardan sonra fiatler mutlaka düşer. Bu gibi hallerde İstanbul piyasası daima Parise kurban gitmiştir. Bu sebeplerden dolayı tasarruf sahiplerimize bilhassa hava oyunlarına girişenlere teenni ile hareket etmek tavsiyesinde bulunmağa lüzum hissediyoruz.

Türk borcu kâğıdları aşağıdaki fiatlerde kapandılar:

Birinci tranş 22,92½ lira
İkinci tranş 21,45 lira.

Seri fiat tahavvülâtından mütevellid tehlikelere karşı ahalimizi dahilî devlet istikraz kâğıdlarını almağa ne kadar teşvik etsek azdır. Çünkü Ergani ve Sivas - Erzurum gibi esham, yüzde yedi ve beş derecesinde nisbeten cüz'i irad temin etmelerine rağmen, fiatleri sabit ve her zaman alıcısı bulunduğu için lüzum halinde derhal nakde kabili tahvildirler.

Geçen hfataki icmalimizde söylediğimiz sebeplerden dolayı Merkez bankaları bu hafta da aranıldı ve fiatleri iki puvan daha tereffü ederek 93½ lirada kaldı.

ALTIN

Anadoludan vaki olan taleplerin tevalisi yüzünden borsa haricinde muamele gören Türk altını 1040 kuruşa kadar fırlamıştır.

Atatürk

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

maiyeti erkânı ile birlikte vapurla Dolmabahçeye geçmişlerdir.

Eskişehir 10 (A.A.) — Ankaradan İstanbula hareket buyuran Atatürk, saat 22 de Eskişehire muvasalat ve istasyonda kolordu kumandani, vali, askerî, mülkî erkân ve Halk partisi rüesası tarafından istikbal edilmiştir.

Atatürk vukubulan daveti kabul ile orduevine teşrif buyurdular. Burada ordu ve halk mümessilleri hazır bulunuyorlardı. Atatürk orduevinde saat 4 e kadar kaldılar. Ve halkın coşkun tezahüratı arasında saat 4,30 da Eskişehirden müfarakat buyurdular.

Almanya

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Fastan gelen ve pek yakında Fasa bir takım Alman kuvvetlerinin geleceğine ve bunların yerleştirilmesi için bir takım hazırlıklar yapıldığına dair olan endişeli haberler üzerine Fransız ve İngiliz makamatı İspanyol sahillerinde yapılmakta olan her türlü şüpheli faaliyetler hakkında mütemadiyen temas halinde bulunmak ve malûmat teati etmek tasavvurundadırlar.

Zannolunduğuna göre bu haber teatisi iki paytaht arasında yapılacaktır. Çünkü bütün harp gemileri mensup oldukları âmirallik dairelerile telsizle münasebatta bulunmaktadırlar.

Fransız - İngiliz mahafili İngiliz ve Fransız harp gemilerinin Fas sahillerine karşı zecrî bir faaliyet icrası için emir almış olduklarına dair olan haberleri katî surette tekzip etmektedirler.

ALMANLAR TEKZİP EDİYORLAR

Berlin 10 — Fasta Alman askeri bulunduğuna dair Fransız gazeteleri tarafından verilen haber üzerine Alman gazeteleri Fransızlara şiddetli hücumlarda bulunuyorlar.

Volkischer Beobachter «bu haberler Almanya aleyhinde bir cereyan uyandırmak için Fransız hariciye nezaretinin gezeteleri tarafından ortaya atılmıştır. Bunlar o kadar saçma şeylerdir ki, o kadar medhedilen Fransız zekâsına yakışmaz.» diyor.

Diğer gazeteler de son Alman ve İtalyan notalarının her tarafta Fransız bitaraf mahafilinde iyi bir tesir yaptığını, bu tesiri izale etmek için Almanya aleyhinde yalan haberler uydurulduğunu söylüyor.

İNGİLTERE BİR PLÂN HAZIRLIYOR

Paris 10 (A.A.) — Journal gazetesinin Berlin muhabirinin bildirdiğine göre İngiltere İspanyanın sıkı bir kontrölü için bir plân hazırlamaktadır. İngiltere İspanya sahil ve hududlarının beynelmilel abloka altına alınmasını teklif edecektir.

FRANSA TEŞEBBÜSTE BULUNMADI

Paris 10 (A.A.) — Selâhiyettar mahafil Alman askerlerinin İspanyol Fasında bulunması meselesi hakkında Burgos hükûmet komitesi nezdinde Fransa tarafından hiç bir teşebbüs yapılmamış olduğunu tasrih etmektedirler. Bu mahafil, Fastaki Fransız yüksek komiseri general Nuguesin Tetuandaki Fransız konsolosunu İspanyol Fasındaki yüksek komiseri 1904 ve 1912 Fransız - İspanyol muahedelerine riayete devam etmeğe memur etmiş olduğunu ilâve etmektedirler.

Bu teşebbüsün bugün yapılacağı tahmin edilmektedir.

Bazı tefsirler

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

akisleri, İspanya iç işlerine hiç karışmamak şeklinde tecelli ettiği için İngilterenin şimdiden İspanyanın müstakbel idare şekli hakkında bir taahhüde girişmiş olduğunu kabul etmek güçtür.

Hulâsa Akdeniz anlaşmasının şümul ve mânasını lüzumundan fazla büyültmek ve genişletmek doğru değildir. Bu vesikayı, sadece Akdenizde İngiltere ile İtalya arasındaki gerginliği izaleye matuf bir teşebbüs addetmek ve bundan dolayı 1937 yılının başında sulhe doğru yeni bir adım diye memnun olmak lâzımdır. Hadiseler henüz o kadar karışıktır ki yarın ne olacağını kestirmek mümkün değildir.

★★★

Sancak meselesi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

rin adedini müzayedeye koyarak üç binden bahsediyor. Hiç bir üniversitesi ve hattâ lisesi olmıyan on beş bin kişilik küçücük bir kasabada bin veya üç bin talebe dünyanın her hangi bir tarafında olursa olsun pek güçlükle elde edilebilecek bir rekor teşkil eder. Bundan da anlaşılıyor ki mevzuu bahsolan talebe her şeyden habersiz masum bir gezinti yaptırılan ilk mekteb çocuklarıdır.

KONSEYİN TOPLANTISI TEHİR EDİLDİ

Cenevre 10 (A.A.) — Fransa ve Türkiyenin talebi üzerine, Milletler Cemiyeti konseyinin 18 kânunusanide vukubulacak toplantısı 21 kânunusaniye tehir olunmuştur.

Süleymaniyede bir tıp müzesi kurulacak

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

tımarhane idi. Darüttıp denilen o zamanki tıp fakültesi de, bu tımarhanenin karşısında bulunuyordu. Şimdi bu medrese binası tamamile harap bir haldedir. Ancak bir kaç odasında fakir bir aile oturuyor. Heyet bu binanın tıp müzesi olmasını düşünmüştür. Fakat medrese binasını kullanılacak bir hale getirmek için, çok para sarfetmeğe ihtiyaç olduğu anlaşılmıştır. Mamafiyh bu medrese binası içinde, ileride açılacak tıp müzesine yarıyacak eşyaya tesadüf edilmiştir. Meselâ ilâç imalinde işe yarıyan, taş havanlar kaybolmamıştır. Medrese binası iyice gezildiği takdirde, ilâç imaline mahsus yerler, küçük fırınlar göze çarpmaktadır. Bugün bunlar bir tıp müzesi için, en canlı nümuneleri teşkil etmektedir.

Bütüu bn hususiyetler göz önünde tutulursa, harap medrese binasının müzeye daha elverişli olduğu meydana çıkıyor. Halbuki heyet, bu binayi tamir etmek için fazla para gideceğini düşünerek, müze için Askerî matbaayi, yani eski tımarhane binasını seçmiştir.

Yapılan tetkiklerden anlaşıldığına göre bir zamanlar Süleymaniye civarı, Darüttıp mahallesiydi, yani burada, tıp medresesi, ve tımarhaneden başka, talebenin ikametine mahsus medrese binaları, ve hastaneler bulunmakta idi. Talebenin yalnız medresede nazarî tahsil yapmadığı, bugün bu binaların yan yana kurulmasından anlaşılmaktadır. Tıp talebesi, bir tarafta nazarî ders görürken, diğer taraftan yanı başındaki tımarhane ve hastanelerde de pratik malûmat almakta idi.

Bugün bu teşkilât, Türk tarihinde, Türklerin tıp tahsiline ne derece ehemmiyet verdiklerini canlı bir surette ifade etmektedir.

SİNAN SİTESİ YAPILACAK

Süleymaniyede Darüttıp ve buna bağlı müesseselerin burada bir mahalle teşkil ettiğinden bahsettik, Türk mimarisi hakkında tetkikat yapanlar, Süleymaniye ve civarına büyük ehemmiyet vermektedirler, Süleymaniye camii civarındaki medreseler ve eski devre aid bütün binalar göze çarpacak derecede ortaya çıkarılacak, neticede Sinan sitesi (mahallesi) meydana gelecektir. Şimdilik bu projedir. Bunu tatbik etmek zaman ve para meselesidir. Süleymaniye icvarındaki medrese odalarını boşaltmak, bu odalara Türk mimarisine aid hatıralar ve nümuneler koymak suretile, bunları müze haline getirmek uzun bir iştir.. Bu medrese binaları demirci dükkânlarından bir kısmı da harap bir haldedir. Uzun müddet bu gibi müesseselere karşı büyük lâkaydi gösterilmiştir. Bir çok medreselerin üzerindeki kurşunlar çalınmıştır. Üniversitenin tam arka tarafında bulunan medrese odalarının içinde çöp doludur. Bugün bu civardaki pislikleri temizlemek, Süleymaniye etrafını açarak, bir Sinan sitesi kurmak, İstanbul şehri için çok şerefli bir iş olacaktır.

H. A.

Üskübüde bulunan eski eserler

Dülzçe (Akşam) — Üskübüde çok kıymetli eski eserler meydana çıkarılmaktadır. Yukarıkı klişemiz, hafriyat neticesinde meydana çıkarılan kıymetli bir lâhdi gösteriyor.

SİYASİ İCMAL

Almanya Fasa niçin asker gönderdi?

İspanya meselesi şimali Fasta Alman harp gemilerinin karaya Alman ordusuna mensup kuvvetleri ihraç etmeleri ile büsbütün büyüdü. Almanyanın general Frankoya silâh ve mühimmat ve gönüllü vermek suretile yardımda bulunmakla iktifa etmeyip te şimdi Alman üniformasını ve Alman beylik silâhını taşıyan kuvvetler ile açıktan açığa yardımda bulunması sebepsiz değildir.

General Frankonun başlıca üssülharekesini teşkil eden şimali Fasın, Fransızların yerlileri tahrik etmeleri yahut Cezayirden ve cenubî Fastan kendi kuvvetlerini sevketmeleri suretile Fransanın işgali ve nüfuzu altına girmek tehlikesi karşısında bulunması Almanyanın açıktan açığa yardımda bulunmasını icab ettirmiştir. Alman kuvvetlerinin şimali Fasın müstahkem mevkilerini işgal etmeleri ile bu memleketin bir baskın ve darbe ile Fransanın eline ve nüfuzu altına düşmesi ihtimali bertaraf edilmiştir.

Şimali Fasta dünyanın en zengin demir madenleri bulunuyor. Umumî harpten evvel bu madenlerin keşif ve işletme imtiyazı Almanların elinde idi. Umumî harpten sonra mücahid Abdülkerime Almanlar daha ziyade bu madenlerin hatırı için çok yardımda bulunmuşlardı. Bugün fevkalâde silâhlanmakta olan Almanların sanayii en ziyade demire muhtaçtır. Kambiyo zorluğundan Almanya hariçten istediği kadar demir getirtemiyor.

Almanyanın bütün ümidi şimal Fasındaki madenlerdedir. General Frankoya yaptığı yardımların maddî karşılığı olarak bu madenleri işletmek hakkını şüphesiz almıştır. Bu madenlerin bulunduğu mühim mıntakanın her hangi bahane ile Fransanın eline girmemesi için Almanya burada müsellâh olarak yardımda bulunmağa lüzum görmüştür. Fransa, general Frankoya ve Alman sanayiine en mühlik darbeyi indirebileceği bir noktada Almanyanın daha evvel davrandığından şaşırmıştır. Şimdi Fransa bu mıntakayi Almanlardan kurtarmak için bütün nüfu zve gayreti ile çalışıyor.

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

DAĞ SPORLARI

Kışın dağlarda kayakla spor yapmak hayli güç ve zahmetli bir işti. Her şeyden evvel, yüksek dağlara tırmanmak lâzımdı.

Bugün bu işi de kolaylaştırdılar. Amerikada İdaho eyaletinde, kayakçılara mahsus feniküler, havaî nakliye vasıtası yapıldı.

Kayakçılar, resimde gördüğünüz gibi ayaklarına kayakları geçiriyorlar, havaî iskemleye oturuyorlar ve rahat rahat istedigleri dağın tepesine çıkıyorlar, orada sporlarını yapıyorlar sonra gene havaî iskemleye oturup aşağı iniyorlar.

10 ÇOCUK

Kanadada bundan birkaç sene evvel bir kadının beş çocuk doğurması ve bu çocukların elân yaşamakta olması hayretle karşılanmıştı. Halbuki bir İngiliz gazetesinin verdiği bir habere göre Çinde bir kadın 10 çocuk birden doğurmuştur. Çocukların dokuzu erkek biri kızdır. Fakat maalesef doğduktan bir saat sonra çocukların altısı ölmüştür.

Doğum rekoru Çinde amma, yaşama rekoru gene Kanada'da!.

LÜKS ÇÖP KAMYONLARI

Dünyanın en lüks çöp kamyonları Amerikadadır. Resimde gördüğünüz en son sistem çöp kamyonu Plimot belediyesinin kabul ettiği kamyonlardır.

Çöpler, arkada beyaz noktalı çizgi ile işaret edilen yere konur ve o noktaları dolunca otomatik olarak yükselir ve çöpleri arabanın tepesinden içeri boşaltır. Bu suretle çöpler nakledilirken koku yapmaz ve göze çirkin manzaralar görünmez.

Çöp istasyonlarında çöpler, kamyonun arkasında açılan büyük bir kapak devrilerek boşaltılır.

55 İNSAN KUVVETİ

Bir beygir kuvveti demek, 75 kiloyu bir saniyede 1 metre havaya kaldırmak kuvveti demektir. Buna Fransızlar «Cheval-vapeur» derler.

İngilizlerin tabiri «(H. P.) horse - power» dir. Saniyede 75,9 kilogramdır.

Japonlar da hakikî insan kuvvetini ölçtüler. Tokyo hayvanat bahçesindeki en kuvvetli fili, bir Siyam filini arabaya koştular. Arabayı 30 insan tuttu, asıldı, fil çekti. 44 insan asıldı, fil biraz daha çekti. 55 insan asılınca fil arabayı hem çekemedi, hem de ön ayaklarını büküp yere dayamak mecburiyetinde kaldı.

55 insan bir filden kuvvetli demektir.

KIRK BİN DOLARLIK PUL

Meşhur pul kolleksiyoncusu B. Bekman Kleveland'da toplanan pulculuk kongresinde ortaya bir teklif attı.. dedi ki:

Amerikanın bütün pul kolleksiyoncuları aralarında 40,000 dolar toplayıp, yeryüzünde bir tek kalan 1856 tarihli bir Güyan pulunu satın almalıdır.lar.

Bu pulu Arthur Hind isimli bir zatın kolleksiyonunda mevcuttur. Bu zat bu pulu 40,000 dolara satıyor. Bay Bekman da pulun bir yabancı eline geçmesini istemiyor:

— Aramızda kırk bin dolar toplıyalım, bu pulu satın alalım ve Vaşingtonda Smithsonian enistitüsüne verelim, bir daha oradan çıkamaz! diyor.

KIRIKLAR İÇİN

Kırılan kol kemiğini doğru yapıştırıp yerine koymak, sonra bağlayıp doğru kaynatmak hayli güç bir ameliyedir. Çok defa kırılan kollar, bağlanıp yapıştırılır, fakat alçı açılınca, kemiğin biraz olsun iğri kaynağı görülür.

Bu işi kolaylaştırmak için yeni bir alet icad edildi. Resimde gördüğünüz bu âlete kırık kol tatbik ediliyor, sonra altı sıkıştırılıp kola baştan başa yapıştırılıyor ve bu suretle kolun iğri kalmasına imkân kalmıyor.

8 İNCİ EDVLRDIN PULLARI

Londra Posta telgraf nezareti, 8 inci Edvardın resmini taşıyan pulları piyasadan kaldıracak diye bir rivayet çıkmıştı. Bu rivayetin asılsız olduğu anlaşıldı. Bu pullar tükeninceye kadar kullanılacaktır. Şu halde 8 inci Edvard, daha birkaç hafta, Londra Posta telgraf nezaretinde hükümdarlık edecek demektir.

Şimdi pul meraklılarının bir düşünce aldı. Acaba 6 ıncı Jorjun pulları nasıl olacak? 8 inci Edvard modern üslûpte çok sade bir pul bastırmıştı. Acaba 6 ıncı Jorjun pulları da böyle mi olacak yoksa 5 inci Jorjun pulları gibi, eski üslûpte mi basılacak?...

Fındık mahsulü arttırılacak

İki misline çıkarmak için tedbir alınıyor

Giresun 9 — Burada fındık mahsulünü arttırmak maksadile büyük bir savaş başlamıştır. Pek yakında Giresunun fındık istihsalâtının iki misline çıkarılmasına uğraşılmaktadır.

Giresun valisi Feyyaz Rosut fındık müstahsilerine hitaben bir beyanname neşretmiştir. Bu beyannamede Giresun fındıkları hakında çok esaslı malûmat vardır. Beyannemede deniyor ki:

Vilâyetimizin nufusunun yüzde beşi fındık sayesinde geçinir. Giresunda (310) köy 183 bin köylüyü doğrudan doğruya meşgul eden fındık, vilâyetimiz için bu derece ehemmiyet ve kıymet taşıdıktan başka bunun devlet iktisadında aldığı yer de pek büyüktür. Yalnız Giresundan ihraç edilen fındık vasati olarak yurda (8) milyon getiriyor.

Onun içindirki fındık zıraati vilâyetimizin şah damarı ve iktisadımızın en sağlam bir kaynağı değerindedir.

Bugünkü halde fındıklarımızın verimi ortalama bir hesapla çok azdır. Bunu yakın zamanda 1,5 - 2 misline çıkarmak lâzımdır.

Yeni köy modelleri hazırlanıyor

Ankara 9 — Köy kalkınma plânına göre yeni köy modellerinin yapılmasına başlanmıştır. Bu modellere nazaran yeni köy şöyle inşa edilecektir: Biribirine müvazi evler, Köyün önünde nümume tarlası, fındıklık, arkada spor yeri, okulun bahçesi, damızlık tavşan ve tavuk yetiştirme yerleri. Çamaşırhane.

Ipekle işlenmiş iki portre

İzmir (Akşam) — İzmir - Karantina biçki ve dikiş yurdu müdürü bayan Ruhsar Hüsnü, geçenlerde Ankarada açılan el ve ev işleri sergisine birçok kıymetli eserler göndermişti. Bunların arasında cumhur reisimiz Atatürk ile başbakanımız İsmet İnönünün ipek üzerine muhtelif renkte ipekle işlenmiş çok kıymetli birer de portereleri vardı. Bayan Ruhsar Hüsnü, sergiden sonra bu eserleri cumhur reisimizle başbakanımıza takdim etmiştir.

Cumhur riyaseti makamından kendisine çok kıymetli bir takdirname ve başbakanımızdan da ikramiye gelmiştir. Eserler, hakikaten muvaffakıyetle işlenmiştir.

Bayan Ruhsar Hüsnü, yıllardanberi İzmir ve Karşıyakadaki biçki ve dikiş yurtlarında altı yüzden fazla talebe yetiştirmiş, iyi bir şekilde çalışmıştır. Talebelerinden bir kısmı, şimdi civar vilâyet ve kazalarda müstakil dikiş ve biçki yurtları idare etmektedirler. Bu değerli sanatkârımızı biz de muvaffakıyetlerinden ötürü takdir ve tebrik ederiz. İpekle işliyerek vücuda getirdiği cumhur reisimizin ve başbakanımızın resimlerini basıyoruz.

Bursada karlar üzerinde yeni doğmuş bir çocuk bulundu

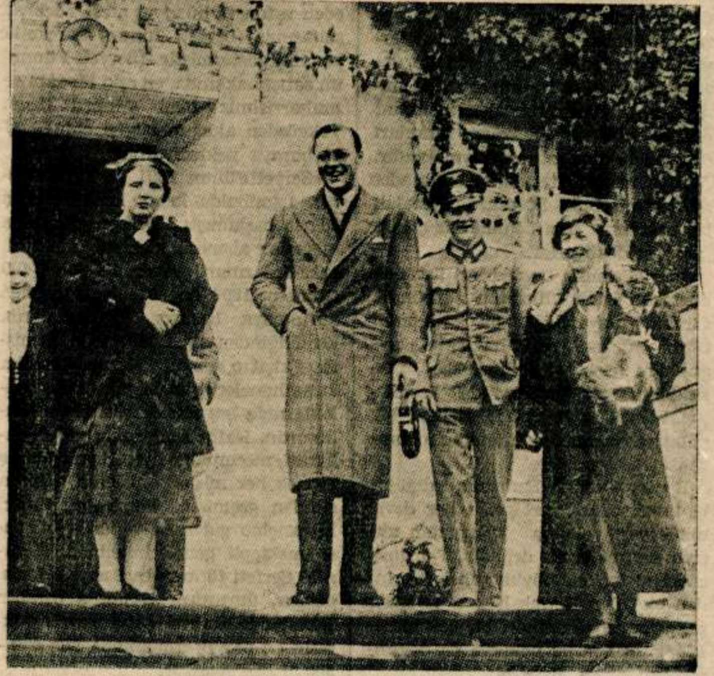
Bursa 9 — Evvelki akşam Setbaşında devriye gezen polis memurları tarafından Sakaldöken sokağında karlar üzerine atılmış bir kız çocuğu bulmuşlardır.

Oldukça temiz bezlere sarılı olan bu yavrucuğun ne suretle ve kimler tarafından terkedildiği henüz anlaşılmamıştır.

Bir aşk izdivacı

Prenses Juliana ile prens Bernhardın düğünü

Halk, düğün hediyesi olarak prensesin şatosuna kalorifer koydurdu

Prenses Juliana, prens Brenhard, Prensin kardeşi ve annesi

Hollanda veliahdi prenses Juliana iki gün evvel Alman prenslerinden Bernhard von Lippe ile evlendi. Yeni evliler balayını geçirmek üzere Avusturyaya gittiler. Tirolün yüksek dağlarında bir müddet kış sporları yaparak eğlenecekler, sonra Hollandaya döneceklerdir.

Prense Juliana ile prens Bernhard bir aşk izdivacı ypamışlardır. İki genç geçen seneye kadar birbirlerini tanımıyorlardı.

Prenses geçen sene, kış sporları yapmak üzere annesile birlikte Fransada Vosges dağlarına gitmişti. Orada, kendisi gibi kış sporlarına çok meraklı olan prens Bernharda raslamış, iki genç dost olmuşlardır. Az sonra birbirlerinin hoşuna gittiklerini görmüşler ve işi kraliçeye anlatmışlardır. Kraliçe bu rabıtayı iyi bulmuş ve bir müddet sonra prenses Juliana, prens Bernhard ile nişanlanmıştır.

PRENSES JULİANA

Hollanda veliahdi olan prenses Juliana 27 yaşındadır. Çok sıkı bir terbiye altında büyümüştür. Muntazam bir tahsil görmüş, sonra hukuk fakültesini bitirmiştir. Prenses spora çok meraklıdır. Bilhassa tenis, sky ile kaymağı ve bisikletle gezmeği çok sever. Esasen mektepte talebe iken her gün saraydan mektebe bisikletle gidip gelirdi.

Kraliçe kızına şimdiye kadar ipekli gömlek giydirmemiştir. Geçen sene prenses jimnastik yapmak üzere bir jimnastik salonuna gidiyordu.. Orada tanıştığı genç kızlar, her gün patiskadan iç çamaşırı ile gelen bu kızı fakir bir aileye mensup sanarak aralarında para toplamışlar, bir gün kendisine ipekli pembe bir kombinezon hediye etmişlerdir. Fakat kraliçe: «Genç kızlar ipekli kombinezon giymez» diyerek bu kombinezonu giydirmemiştir.

Prenses çok neşelidir. Bir kaç lisan bilir, dünya işleri hakkında iyi malûmatı vardır. Hastabakıcılık mektebinden diplomalıdır. Mükemmel yemek pişirmesini bilir. Bahçıvanlık hakkında da bir bahçıvan kadar malûmatı vardır.

PRENS BERNHARD

Prens Bernhard 25 yaşındadır. Berlin hukuk fakültesinden çıkmıştır. İptida Hitler hücum kıtalarına girmiş, bu kıtalarda çalışmıştır. Fakat sonra işe atılmağa karar vermiştir. Bunun için Londra ve Pariste staj yapmağa lüzum görmüş, iptida Londraya gitmiştir. Prens Londrada bir sene kaldıktan sonra Parise gitmiştir. Prensesle tanıştığı zaman Pariste küçük bir apartımanda oturuyordu. Tatil zamanını geçirmek üzere Vosges dağlarına gitmişti.

Prens iyi bir sporcudur. Teniste, sky ile kaymakta ustadır. Çok iyi ata biner. Tayyarecilik te bilir. Bisikletle gezmekten çok hoşlanır.

Prensle prenses, nişanları resmen ilân edilmezden evvel Laheyde bir çok defalar görüşmüşler, iki kişilik bisikletle gezintiler yapmışlardır.

YAT GÜZEL FAKAT...

Prensesin evleneceği resmen ilân edilince Hollandalılar veliahdlerine düğün hediyesi olarak küçük bir yat hediye etmeği kararlaştırmışlar ve bir defter açmışlardır.

Prenses Juliana bunu duyunca: «Bir yat güzel şey, fakat ben şatoma kalorifer konmasını tercih ederim.» demiştir.

Prensesin Soedijk adında bir şatosu vardır. Yeni evliler bu şatoda oturacaklardır. Şatoda hakikaten kalorifer tesisatı yoktur.

Halk prensesin bu arzusunu haber aldığı zaman hem şatoya kalorifer koydurmağa, hem de küçük bir yat hediye etmeğe karar vermiş ve beş kuruşa kadar yapılacak teberrüün kabul edileceği ilân edilmiştir. Bunun üzerine hemen herkes hediyeye iştirâk etmiştir.

Neticede şatoya kalorifer koydurulduğu gibi Hollanda kanallarında ve sahilde gezmek için küçük bir yat ta satın alınmıştır.

HOLLANDADA ŞENLİK

Düğün hususî şekilde yapılmıştır. Bu sebeple yalnız iki tarafın yakın akrabaları merasimde bulunmuşlardır. Maamafih halk bu münasebetle büyük tezahüratta bulunmuştur. Memleketin her tarafı donanmış, bir hafta her yer tenvir edilmiştir. Bilhassa Amsterdam ve Lahey şehirlerinde halk bayram yapmıştır.

Sürek avında bir köylü yaralandı

Bigadıç 9 — Köylerden birinde yapılan bir sürek avı bir kaza ile neticelenmiştir.

Bu kaza şöyle olmuştur:

Sürek avına katılanlardan biri yaralı domuza ateş etmiştir. Fakat kurşun Elyaban köyünden Mehmed adında bir köylüye isabet etmiş ve yaralamıştır.

Balıkesirde yüzme havuzu

Balıkesir 9 — Atatürk parkında yapılacak olan büyük Atatürk yüzme havuzu bu yıl içinde bitecektir.

Havuzun her dılı 50 metre olacaktır.

PAZARTESİ KONUŞMALARI

Nasıl okurlardı?

Sadri Ertem, Yedi Gün' de yazdığı bir makalede kültür davamızın en önemli meselelerinden olan okuma işini inceliyor ve şu hükümle süzüne başlıyor:

«Tanzimat fermanının ilân edildiği günden beri bitmiyen, tükenmiyen bu şikâyet ve sonu gelmiyen bu ah ve vahların sebebi hep bu sözdür: Okumuyoruz. 91 senedir okuyup yazanların cehaletten şikâyet eden feryadı, ayni tonda, ayni şiddetle devam ediyor. 1848 in münevverleri nasıl okuma veziyetimizden memnun değilse, 1936 nın eli kalem tutanları da ayni şekilde ıztırap duymaktadır. Avrupa mantığı taşıdığını iddia eden münevverlerimiz. 94 senedir yatalak bir hastanın başı ucunda diz çöküp göz yaşı döküyorlar.»

Sadri Ertemin bu fikirleri üstünde durmak bana lüzumlu göründü. Çünkü dayandığı bu hükmün tarihî değeri ve hakikate uygunluğu isbat edilmedikçe, makalesinin alt taraflarında kesinleşen kanaatler hakkında isabetli bir anlayışa varmanız mümkün olamıyacaktır.

Benim bildiğim, Sadrinin dediği gibi tanzimattan beri gelen her devir münevveri okuma kıtlığından ulu orta şikâyet etmiş değildir. Tanzimat edebiyatının en büyük şahsiyetlerinden biri olan Namık Kemal (Harzem şah) mukaddimesinde, bir çok meseleler arasında bu noktaya da dokunmuştur. Onda diyor ki:

«On beş sene evvel çıkan bir gazeteyi münderecatında ne kadar ehemmiyet olsa, 500 kişi okurdu. Bugün neşrolunan evrakı havadisin her nüshası hanelerde, kraathanelerde, şehirlerde, kasabalarda lâakal 15,000 elden geçiyor. Yeni yazılan kitapları efradı milletin 13,14 yaşında nurı dideleri lezzetli lezzetli okuyor, eğlene eğlene müstefid oluyor. 15 seneden beri kadınlarımızda, erkeklerimizde eshabi mütalea bir yüz tezayüd etti. İstanbulda dükkâncılar, uşaklar gazete okuyor, hiç olmazsa dinliyor. Hukuku devlete, istiklâli millete, muhabbeti vatana, feyzi hamiyyete, şanı askeriye, vekayiiharbe dair, velev mücmel olsun, malûmat hasıl ediyor.»

Namık Kemalin bu sözleri, büyük idealistlerin yüksek nikbinlik duygusuna ayıracağımız pay çıkarılsa da yine geriye kalan kısmile, o devirde on, on beş sene içerisinde memlekette çok kuvvetli bir okuma cereyanının başlamış olduğunu göstermez mi? Kendisinin bu görüşleri, istibdad devrinin arifesi sayabileceğimiz günlerde tesbit edilmiştir.

Demek oluyor ki tanzimat hareketinden hızını alan kültür uyanışı, onun liderlerinden birini memnun edecek kadar kuvvetli bir gelişme gösterdiği halde sonradan bu hız kaybolmuş; yanmaya başlıyan bu ateşin üstüne sular dökülmüştür. Eğer bu hızla o hareket devam etseydi, otuz üç yıl uykuda geçirilen Abdülhamid devrinde neler yapılmaz, nasıl bir inkişaf milletin irfan nurile aydınlanmasını temin etmezdi?

Bu müstebid padişahın zifiri karanlık devrinde, Türk müneverinin, üstüne durmadan dökülen sulara rağmen içten içe yanmakta devam eden vatan ve hürriyet ateşi, edebiyat sahasında (Serveti Fünun) hareketile kendini göstermiştir. (Serveti Fünun) un satışı hakkında, en eski bir tâbi ve muharririmiz olan Ahmed İhsan Tokgözden aldığım bilgiyi olduğu gibi buraya neklediyorum:

«ServetiFünun 1891 de kurulmuştur. İstanbulda kendi kendine satış 300 le başlamıştı. Vilâyetlere giden nüshalar abonesi, mektebi mülkiyeli arkadaşlarımın yardımile 300 - 400 olmuştu. 1896 da edebiyatı cedide kurulmaya başlıyor. Bu sıralarda kendiliğinden satış 450 yi geçmemiştir. Fakat o zaman Kâzım, Sarafim kıraathaneleri gibi büyük okuma salonlarında beş altı Serveti fünun bulunurdu. Hafta sonlarında gider, bakarım, mecmualar liyme liyme olmuş. Demek her nüsha yüzlerce kişinin elinden geçmişti. Perşembe günleri Boğaziçine giderken vapurda bilhassa mektepli gençlerin elinde, o günün Serfeti fününu ta Sarıyere kadar dolaşır, dururdu. Bununla beraber İstanbulda serbest satış Tevfik Fikretin en parlak zamanında bile 450 - 500 ü geçmemiştir.

Serveti Fününun en çok basıldığı hattâ iki defa tabedildiği nüsha, Kamelya isminde bir fahişenin annesi ve köpeğile beraber Beyoğlunda öldürülmesi dolayısile bunların resimlerinin basıldığı numara olmuştur. Bunun satış adedi, 1,000 e çıkmıştı.

1897 de Yunan muharebesi dolayısile de satışlar artmıştı. Muharebenin devam ettiği beş haftada her nüsha 2,000 den fazla satış yapmıştır. Tevfik Fikretin el yazısile olan (Haritai Hudud) dan o zaman tam 50,000 nüsha satılmıştır.

Kitaplara gelince ilk tercüme ettiğim Jül Vern'in (80 günde devri âlem) i, 1,000 nüsha satılmıştır. Fasikül halinde satışa çıkarılan bu kitabın ilk formalarndan 2,000 kadar sürüldüğü halde sonunda bine düşmüştür. Ayni müellifin diğer eserlerinden yaptığım tercümeler de hep 1,000 satılmış, daha aşağı düşmemiştir. (Avrupada neler gördüm) ü iki bin basmıştım. 1,000 ini kendim sattım. Geriye kalan 1,000 nüshayı da bir İranlı kitapçı (250) altına benden satın aldı.»

Ahmed İhsanın verdiği bir malûmat bize gösteriyor ki Serveti Fünun en parlak devrinde İstanbulda ve

(Devamı 7 nci sahifede)

Hasan Âli Yücel

Tam Liste

Tayyare piyangosu çekildi

Bugünkü çekilişte kazanan numaraları okuyunuz

15000

Lira kazanan numara

12255

Bu numaranın son iki rakkamile nihayet bulan biletler 20 lira, yani 1/10 hesabile 2 lira amorti alırlar.

10000

Lira kazanan numara

27242

3000

Lira kazananlar

25244

1000

Lira kazananlar

36482 26904

500

Lira kazananlar

1721	11703	4582	18891
16649	9879	14749	4301
17844	1414	22839	155
3018	39691	11971	33196

200 Lira kazananlar

14735	15611	39217	1572
16544	19440	34378	24086
986	25817	16526	11691
38990	7483	35000	39847
19909	12289	6858	20414
5980	15405	5128	6840
36940	8199	17580	8740
24109	10053	30111	21291
25278	2111	8090	29865
13522	12480		

100 Lira kazananlar

16829	1288	14893	36306	25397
35808	19945	2499	31215	8704
18593	18246	10903	17328	21457
29728	33222	154	778	7489
7958	28746	1202	444	
23435	17850	30691	8938	[illegible]
29722	28382	23384	28180	39901
30311	1712	17732	1077	7445
35320	1967	7103	1830	
29571	2410	31784	7420	29858
4318	4795	27558	36570	6624
25575	31883	37829	28193	
38813	17918	20054	32996	
30630				
2716	11250			

50 Lira kazananlar

5957	28635	19060	11303	37400
15764	18859	46086	24322	16537
12069	38711	14970	13327	1513
10496	34300	13765	861	36350
24053	39661	39393	13766	22963
7541	3473	39694	19126	612
37155	35623	11	27811	16346
26517	3782	38556	24305	35284
7264	16564	31179	21882	36419
6052	60	16519	21228	13849
38434	1208	30531	3286	24439
24637	38528	33161	17455	2730
27501	35070	5592	35433	14240
30070	19896	2312	7245	
32979	33400	19501	6604	27446
22620	35085	35220	16613	13514
15031	14114	36909	38994	1119
7117	11460	38475	1943	28078
33585	8566	38653	16620	31809
24750	26009	34081	19651	
16831	25659	29459	33684	29643
16560	23149	12797	33982	21454
7704	15759	39687	19828	39405
25922	33652	33592		
6658	11654	36146	21303	29849
32718	20722	37857	22819	18480
26611	14172	1707	29547	13651
13519	24438	10227		
16315	12279	29787	12230	11967
28197	37230	11576	3663	20750
1946	17512	32097	26167	26542
5970	22107	2		
12779	9942	20139	22535	31944
34309	18559	18098	18945	19245
2576	3995	16237	18115	16910
19205	23586			
20089	16707	28609	2421	6673
29652	27333	23611	11875	9753
36411	706	35137		
10162	466	24683	33014	32477
31141	5462	471	32524	14142
4702	19923	12943	26154	3154
1104	32281	27387		
32314	18878	21476	16520	177
25773	38210	4117	14702	18180
11280	17113	7044	16459	11715
30848	1117	6306	28505	9762
34260	23479	39997	2579	35497
32330	12574	6610		
998				

30 Lira kazananlar

3016	24543	38599	38039	36719
36878	25458	18183	36656	18109
3446	34472	12640	9976	38374
34420	11607	37955	20420	34926
17508	7922	34859	16303	30640
26706	11842	24359	16377	12177
36495	6448	28417	16709	21770
10533	1620	1175	16009	6053
20758	33198	19980	2983	39397
6075	13303	33779	18624	6123
36171	3308	28975	27424	16854
5391	5634	28128	1464	26335
37454	16800	29965	38320	7993
3679	38248	4450	2855	25942
39197	36158	14546	39192	34752
8343	30490	36416	27434	15744
6004	27451	18715	32242	4713
28293	12350	25563	1951	3956
37234	4031	7756	8344	1028
30965	6586	13678	29822	5398
9460	16902	21378	3209	20524
7457	23488	24789	10020	7
25827	36222	35443	22925	34404
3918	5214	34728		
27009	28039	14370	39985	18181
24981	3847	3510	30722	9409
27045	27805	1897	20096	3185
17968	10769	3957	27150	3866
24000	5302	23941	27223	779
10	2094	39652	19585	36780
31859	36487	9167	35714	8041
23042	28924	63	28665	29640
30151	35798	671	10415	21237
11061	7440	1290	11939	34388
5691	20384	1788	14559	6976
29444	2577	3687	31017	3678
26585	37545	35437	3221	11934
8665	32516	27039	32508	16873
25488	5941	28347	25070	5293
20013	34151	3479	25055	28415
6641	32688	32959	18641	39946
18777	28245	37888	4119	35161
24119	12887	21439	19533	8052
8828	14453	36658	14486	9656
14669	21487	233	25060	27497
17547	29437	19483		
24261	29183	9036	36728	8597
1126	17697	7360	15177	37952
21631	33929	1802	13686	36251
31128	19540	5442		
792	36617	30436	35890	17570
19062	20948	21999	38022	31544
22370	5361	1644	29164	34008
17374	20602	26146	25809	
9667	2991	13134	13685	2813
12277	7899	20102	14880	12481
1095	9101	2460	18408	11685
8709	13373	16858	4499	3389
17409	3042	37810	39835	8610
12516	2259			
309	33814	38120	25378	14387
37221	1580	10042	21483	2211
39166	39526	36186	6718	32892
4675	3588	24170	5823	31856
2810	37820	24757	31006	
28013	30670	25573	16496	3834
2680	7758	2295	4354	17898
23393	6883	1484	11614	36722
8865	4366	36571	179	16918
18101	2913	3603	17394	39585
9489	37094	37044	17172	

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 78

İstiyerek ve istemiyerek ikisini de altüst eden bir hâdisenin içinde idiler. Doktorun ıztırabı ile kendi gönül acıları bir noktada birleşmişti. Ayni heyecanı, ayni mukavemetsizliği kendisi de hissediyordu. Uzaklaşmakla, kaçmakla bu tatlı kalb ağrısından kurtulmağa imkân olmadığını anlamıştı. Ve artık bu müşterek ıztırabı gene biribirinden cesaret alarak karşılamaktan başka çare yoktu. Bu bir mağlûbiyet değil, fakat saadeti onların müşterek sükûnetine takılıp kalan genç kızın hayatı için kabul edilecek bir fedakârlıktı.

Çetin his ve fikir mücadelesi içinde bulabildiği en doğru kararı dudaklarına tevdi etti. Titreyen sesi, su damlaları halinde dişleri arasında taneleşti:

— Yalnız kalmıyacaksınız. Fakat çok muztaribim. Çok müşkül vaziyetteyim. Siz de bana hürmet ediniz.

Genç adamın gözleri nemlenmişti.

Avucundaki narin parmakları belirsiz bir hareketle okşadı.

Sesi daha canlı idi:

— Kâfi, diye mırıldandı. Bu kadar saadet bana kâfi!.

Genç kadının daima dönük duran başı kımıldadı.

Zeytin yaprağı gibi kurşunî yeşil göz bebeklerinde masum bir sevinç belirmişti.

Gözgöze geldiler.

Fakat artık korkmadılar.

İrkilmediler.

Dans bitmişti.

Kalabalık arasında nereye gittiklerini bilmeden ve konuşmadan dolaşıyorlardı. Onları bulmakta gecikmiyen Şermin bir kahkaha fırtınası halinde idi. İkisinin de ellerini tutmuş anlatıyordu:

— Ne güzel dans ediyordunuz. Hep sizi seyrettim. Sana bu filizî tuvalet o kadar yakışmış ki, abla.. tıpkı gözlerinin rengi. Öyle değil mi doktor.

Demirhanın yalnız başı eğildi.

Genç kız ikisini de sürüklüyordu:

— Size mektep arkadaşlarımı tanıtayım. Bakın güzel Viyana kızları göreceksiniz.

Ortalarına giren Şermin onları salonun bir köşesinde hepsi biribirinin eşi, kardeşi gibi görünen bir düzüne genç kızın önüne getirdi.

Pembe yüzleri, sarı saçları ve mavi gözlerile biraz da kendisine benziyen genç kızlar tam bir şark güzeli olan doktor Demirhanın etrafını sarıverdiler. Yemektenberi onunla tanışmadıklarına teessüf ediyorlar, arkadaşlarının kocasile henüz bir dans edemediklerinden şikâyet ediyorlardı. Şermin cevap yetiştirirken onlar doktor Demirhanı âdeta mukaddes bir mahlûk gibi seyrediyor, kaşına, gözüne, saçlarına hayran hayran bakıyorlardı. Doktorun bu sevimli çemberden kolay kurtulamıyacağını hisseden genç kadın Şerminin kulağına eğildi ve türkçe fısıldadı:

— Kocanı al götür fena bakıyorlar.

Bu kâfi idi.

Şermin onu zaten bırakmadığı elinden çekip sürüklerken arkadaşlarına da bir bahane bulmakta gecikmedi:

— Bizi küçük salonda bekliyorlardı. Az kalsın unutuyordum. Beş dakika müsaade...

Onlar şaşırıp kalmışlardı.

Şimdi yanlarında kalan genç kadını da unutarak biribirlerine anlatıyorlardı:

— Ne güzel gözleri var. Ne yakıcı.

— Saçlarına bayıldım. Bu kadar parlak siyah saç görmedim.

— Dişlerini gördünüz mü, süt gibi. O kadar da muntazam ki!.

— Artist ruhlu bir adama benziyor, dudaklarında tılsım var gibi.

— Şermin şanslı kızmış. Böyle bir koca kâfi bir saadet!.

Genç kadın bu sözleri dinlerken sinirleniyordu.

Bunlar ne şımarık, ne erkek düşkünü kızlardı.

Başkasına aid erkek bu kadar benimsenir miydi?.

Ve sonra ne hakları vardı.

Onu beğendiklerini ne cesaretle söyliyebiliyorlardı.

Bugünü o kadar üzüntülü geçiyordu ki, bir münasebetsizlik olmadan buradan çıkıp kurtulmıya can atıyordu.

Neşesi kalmamıştı.

Yalnızlık istiyordu.

Kendi kendini dinlemek, günün hâdiselerini bir daha yaşamak istiyordu.

Kalabalık arasına dalarak Leylâ hanımı aradı ve onu bir köşeye çekerek kimseye hissettirmeden çıkıp gideceğini haber verdi.

— Şermin sorarsa?

— Rahatsız olduğumu, evde istirahat edeceğimi söyle!.

— Dayına görünmiyecek misin?.

— Ne lüzumu var. Akşama görüşürüz.

Ve genç kadın kendine pek yakışan gözlerinin rengi tuvaleti ile kalabalık arasında suya düşmüş bir yaprak gibi süzülüp kıvrılarak salondan çıktı.

Mantosunu, eldivenleri giydi ve kapının önünde bekliyen bir taksiye atlayarak eve döndü.

***

Hizmetçilerden başka kimse olmayan evde ilk işi soyunup banyoya girmek oldu.

Banyo başının ağrısını, sinirlerinin bozukluğunu teskin ediyordu. Zihnen meşgul olmakta devam ederek vücudünü sıcak duşun altına bıraktı. Sert fakat ılık su damlaları vücudünü kamçıladıkça kan hareketi kuvvetleniyor, sinirleri yatışıyordu.

On dakikadan fazla sürmiyen bu sıcak yağmurun musluğunu çevirdi. Şimdi başından süzülüp akan damlalar vücüdünün çukurlarında birer birer bükülüp kıvrılarak bacaklarından aşağı dökülüyorlardı.

Bornosunu almak için uzanırken gözü karşıdaki aynaya tesadüf etti ve tatlı bir tecessüsle kendini seyretmeğe başladı. Bu, öyle bir zevk vermişti ki, dayanamadı. Arkasına aldığı bornosu açarak aynanın önüne kadar geldi.

Şimdi dudaklarında leziz bir tebessümle vücudünün hatlarını ince ve yuvarlak şekillerini tedkik ediyordu.

Örsllenmemiş, bozulmamış göğsü bir açebsa pembeliği ve bir taze yapıncak sertliği ile genç kızları kıskandıracak kadar dik ve diri idi.

(Arkası var)

Her gün bir hatıra..

İstanbul radyosunda mikrofon başında ölen kemancının acıklı hikâyesi..

İçeride alaturka devam ederken dışarıda sesler: «Yangın var...» Alevler stüdyonun camlarına kadar yükseliyor

Tiyatro, sinema, radyo, matbuat gibi halkı hem saatlerce eğlendiren, hem de ona pek çok faydalı bilgiler öğreten bu dört şeyin siz yalnız dış yüzünü bilirsiniz. Meselâ tiyatroyu, sinemayı, rahat bir koltukta, aktörlerin tiyatro muharririnin size göstermek istedikleri piyesi seyreder geçersiniz. Gazetenizi evinizde sobanızın başında, yahut kaloriferinizin önünde, mangalınızın karşısında, tramvayda, vapurda okursunuz, radyonuzun düğmesini çevirir, ancak size kadar gelen sesleri çalgıları konferansları dilersiniz. Bütün bunlar tiyatronun, sinemanın radyonun, matbuatın dış yüzüdür. Bu dört şeyin bir de çok meraklı olan iç yüzleri vardır. Tiyatro oynarken, radyo neşriyatı yapılırken, sinema filmi çevrilirken, hergün sabah akşam elinize aldığınız gazete hazırlanırken ne meraklı, ne tuhaf hadiseler olur ki siz bunları bilmezsiniz.

Meşhur aktörlerimizden bazılarının tuhaf tuhaf hatıralarını yazarak size tiyatronun iç yüzünü kuliş arkası hayatını anlatmağa çalıştım.

Şimdi de radyodan bahsedeceğim. Uzun yıllardan beri, radyonun kurulduğu günden itibaren, hattâ kurulmasından çok evvel bu işin başında bulunan İstanbul radyosu direktörü bay Hayreddinin öyle hatıraları vardır ki saatlerce tatlı tatlı dinlersiniz.

Nezaketi hakikî Taşdelen suyu kadar meşhur olan bay Hayreddin bana bir dost gibi hatıralarını sayıp döktü, lâkin benim gazeteciliğim tuttu, bunlar yazmamağa kıyamadım.

MİKROFON BAŞINDA ÖLEN KEMANCI

Bay Hayreddin anlatıyordu..

— Siz radyonuzun döğmesini çevirir, o gece verilen konseri dinlersiniz. Lâkin bu arada size bir kaç güzel musiki parçası dinletmek için çabalıyan radyo stüdyosunda neler olduğunu aklınıza bile getirmezsiniz değil mi?..

Bakınız size bir vaka anlatayım... İstanbul radyosunda bir konser veriliyor. İzmeistin isminde çok iki bir kemancı var. Sanatkâr bir adam... Vaktile Çar saraylarında bulunmuş, oralarda keman çalmış bir adam...

Konser devam ediyor, lâkin bir aralık İzmeistin rengi sap sarı kesiliyor... Yay elinden düşüyor... Fakat adamcağız küçük bir ıztırap sesi bile çıkaramıyor.. çünkü radyo stüdyosundadır... İzmeistin kendisini halının üzerine bırakıyor.. Yukarıdan yazıhaneden doktora telefon edilirken biçare kemancı ölüyor.. ölümü kalbden..

Fakat halk bu esnada musiki istemektedir. Emin olunuz bir insan herşeye tahammül edebilir, lâkin zevkinin bozulmasına asla tahammül edemez. Meselâ evinizin önü bataktır, çamurdan geçemezsiniz. Bu sizi üzer. Lâkin yine çamurlu bir sokakla idare edersiniz. Fakat zevkli bir anınızda sizin eğlencenizi bozan birşey olursa hemen isyan edersiniz...

Bunun için İzmeistinin ölümiyle biz ne kadar müteessir olsak önümüzde yapacağımız bir vazifemiz var: Halkın zevkini bozmamak...

Netekim İzmeistinin cenazesi bir köşede yatarken arkadaşları konsere devam ediyorlar. Konser bitiyor. Dışarıdan telefonlar ediliyor:

— Aman ne güzel bir konser oldu.. Bilhassa keman harikulâde idi... Konser bitip de bir kaç dakikalık istirahat fasılası gelince ancak o zaman müteessir olmak için vakit bulabiliyoruz.

Dinlediğiniz konser devam ederken radyo stüdyosunda facialar oluyor da siz bunun farkına varmıyorsunuz... İşte radyonun dış yüzü ile iç yüzü...»

ALEVLER STÜDYONUN PENCERESİNİ YALARKEN..

Nazik muhatabım sustu. Bay Hayreddin hâlâ bu şimdiye kadar hiç bir radyo dinleyicisinin bilmediği facianın tesiri altında imiş gibi düşündü.

İstanbul radyosu direktörü bay Hayreddin

— Radyonun kulis arkası hayatı hakikaten bam başkadır... Birgün radyoda çalışıyoruz.. telâşlı sesler işittik:

— Yangın var..

— Yanıyoruz..

Pencereye koştum. Alevler stüdyonun camlarına kadar yükseliyor... Tam karşımızdaki bina alevler içinde... İçeride de bir alaturka konser veriliyor... Musikişinaslar fena telâşta.. konseri bırakıp gitmek niyetindeler... Lâkin dinleyici bizim yangın korkumuza aldırış eder mi? Derhal bütün nüfuzumu üzerime alıyorum. Katiyen kimsenin dışarıya çıkamıyacağını herkese bildiriyorum..

Ondan sonra alevlerin arasına kadar mikrofonu indiriyorum. Dinleyicilere itfaiyenin nasıl geldiğini, çıngırak ve boru seslerini, bağırışmaları, herşeyi herşeyi, yangının bütün tafsilâtını bildiriyorum.. Yangın sönüyor ve stüdyo da tehlikeden kurtuluyor...

RADYOYA EDİLEN TELEFONLAR

— Fakat asıl meraklı olan şey radyoya edilen takdir veya tenkid telefonlarıdır. Meselâ iyi sesli bir şarkıcı bir şarkı söyler.. telefon çalar:

— Aman ne harikulâde bir kere daha tekrar ettirir misiniz?

Telefon kapanır.. Bir dakika geçince yine çalar, başka bir ses...

— Aman ne kötü şey.. rica ederim, bu adama bir daha söyletmeyiniz...

Görüyorsunuz ya.. herkesin arzusunu yerine getirmek son derecede müşkül bir iş... Fakat daha tuhafı vardır. Meselâ gençler cazbanda bayılırlar... İhtiyarların mühim bir kısmı da cazbanddan nefret ederler...

Bir gün telefon çaldı... Stüdyoda cazband konseri devam ediyor.

Telefonda bir ses... Bilmem ne mütekaidlerinden bir zat:

— Rica ederim, dedi, kafam şişti. Artık şu cazbandı kesiniz...

Telefon kapandı. Lâkin kapanmasile açılması bir oldu. Bir kadın sesi. Kendisini telefonda tanıttı. Biraz evvel telefon eden zatın küçük kızı imiş..

— Rica ederim.. dedi, siz babama bakmayınız.. biz cazbandı çılgın gibi severiz. Sakın kestirmeğe kalkışmayın.

Ayni evde nesil farkı...

«A.. EVLÂDIM... BURAYI GEZMEĞE GELDİK..»

— Fakat stüdyoyu gezmeğe gelenler de pek ömürdür.. Meselâ bir kere İstanbulun en hücra köşesinden bir büyük hanım, kendisi gibi çarşaflı çarşaflı bütün mahalle komşularını toplamış, onların önüne geçmiş...

Karşıma dikildi ille..

— Bize havadan sesi nasıl gönderiyorsunuz.. şarkıcıların nasıl şarkılarını gönderdiklerini göreceğiz.. diye geldiler..

Kendilerine henüz neşriyatın başlamadığını, bunun için maalesef kimseyi göremiyeceklerini anlatıncaya kadar akla karayı seçtik.

HERKES KENDİSİNİ SANATKÂR SANIYOR

— Biraz eli uda, yahut bir çalgıya yatan bir çokları doğru soluğu radyo istasyonunda alır..

— Aman... Eş dost çok ısrar ettiler.. ille git radyoda söyle... dediler. Ben de onları kırmadım.. geldim.

Böyle ne kadar çok müracaatci vardır. Tahmin edemezsiniz.

Yalnız bir kere garip bir vaziyet karşısında kaldım. Spikerimiz hastalanmıştı. Ben kendim bu işi yapmağa mecbur oldum. Mikrofonun başına giderek söyliyeceklerimi söyledim.

Ben bile sesimin radyoda iyi çıktığına kaildim. Ertesi günü bir arkadaşıma rastladım. Bana:

— Rica ederim, dün gece son derece berbad sesli bir spikeriniz işe başladı. Allah aşkına o herife bir daha söyletmeyiniz... demez mi?

Gülümsedim:

— Peki dedim, o herifi bugünden itibaren azlettim.

— Sahi mi?

— Temin ederim.. bir daha katiyen radyoda söylemiyecektir..

«Hakikaten o geceki spiker bir daha katiyen radyo mikrofonu önünde ağzını açmadı..»

Görüyorsunuz ya.. radyonun iç yüzü ile dış yüzü ne kadar biribirinden başka... Bay Hayreddin yangın vakasını anlatırken aklıma geldi.

Avrupa radyolarından birinde bir konferansçı «Yangına karşı çareler» diye konferans veriyormuş.. Konferansçı sözlerini:

— Akıllı bir adamın evi tamamen yanmaz. Yangın başlasa bile söndürür.. diye bitirmiş.

Konferansın sonunda telefon çalmıs, konferansçıyı aramışlar ve:

— Eviniz tamamile yandı, kül oldu.. demişler...

Bay Hayreddine sordum:

— Radyoda çalışırken hiç konferansçılara, konser verenlere, temsil yapanlara fena heber geldi mi?

— Geldiği çoktur.. Lâkin kendilerine - eğer son derece müthiş, hemen koşulması lâzım bir felâket değilse - bu haberleri işini bitirdikten sonra veririz.

H. F. Es

Pazartesi konuşmaları

(Baş tarafı 6 ncı sahifemizde)

taşrada 450 - 500 er üzerinde ve bin içinde bir satış yapmakta imiş. Kitap satışı da binlerde dolaşıyormuş. Fakat dikkate değer olan cihet, Ahmed İhsanın bu satıştan şikâyet etmemesidir. Bugün Avrpada neler gördüm gibi bir kitabın bin nüshasını birden (250) altının tutarına satın alacak bir babayiğit kitapçı var mıdır, bilmem.

Bu izahlardan anlaşılan ehemmiyetli nokta, bence, son yüz sene içinde okuma işinin zamanla baş başa yürümüş, yürüyüşündeki çabukluğu makul sayılacak bir gelişme göstermemiş olmasıdır. Yoksa okumamazlıktan şikâyet, hakikî rönesans devrimiz olan Cumhuriyetin millette uyandırdığı kültür şuurile başlıyor. Ondan önce, hele Abdülhamid devrinde iş büsbütün tersinedir. O zaman memleketi idare edenler, gençlerin okumamasından değil, okumasından çekiniyorlar; okutmamak için ne yapmak mümkünse hepsini yapıyorlardı. Bizden bir, hattâ iki nesil önce gelen gençler; Namık Kemalin eserlerini el yazısından ve ellerile yazarak, bin bir tehlikeyi göze alarak okumuşlardır. Bugün az okuduğumuzdan hepimiz müştekiyiz. O halde çok okutmak için ne yapmalı, bunu düşünmeliyiz.

Hasan Âli Yücel

VENEDİKLİ BAFFA
"Safiye Sultan„

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 78

Düşmanda çarpışacak hal kalmamıştı, Tiryaki Hasan paşa taarruza geçti

Nemçelilerle Macarlar, öyle şımardılar ki, kış ortası bile, Kanijeyi almadan dönmek istemediler. Kanijeyi kuşatan, Arşidük Ferdinanddı. Mağrur ve kendini beğenir bir adamdı:

— Bu kış kale altında kışlarız ve bütün kış kaleyi dövmekten vazgeçmeyiz, ve kaleyi almadan dönmeyiz, dedi.

Tiryaki Hasan paşa, Kanijede, kendi keyfinde idi. O, düşmana karşı ne yapacağını biliyordu.

Kar, kış, kıyamet. Kanije önlerinde öyle bir bora koptu ki, el ayak tutmaz oldu. Arşidük Ferdinand Kanije önlerinde barınamadı.

Kendi de, askerleri de, gözlerinin görebildiği yere kadar kaçtılar.

Tiryaki Hasan paşa düşmanın hücumunu bekliyordu. Kalede her türlü tertibatı almıştı.

Fakat hiç bir top sesi işitilmedi. Yalnız kar ve tipi..

Hava biraz durdu. Kalenin önünden akan dereye doğru indiler. Dere o kadar donmuştu ki, buzun üzerinden top bile geçirtmek kabildi.

Bu sefer Tiryaki Hasan paşa hücuma geçti. Bu hücumda ve Kanije müdafaasında en çok yararlığı Kara Ömer bey gösterdi. Karlar altında ve buzlar üzerinde yapılan bu hücum düşmanı yıldırdı. Düşmanda çarpışacak hal kalmamıştı. Kaçanlar kaçmıştı. Kaçamıyanlar ateş yakıp etrafına sığınıyorlardı. Kaçmaya bile mecalleri kalmamıştı. Türkler, yanlarından geçerken ayağa kalkıp şapkalarını çıkarıyorlar, ve yerlerine oturuyorlardı. Artık onları öldürmeğe tenezzül etmediler. Düşmanın bütün toplarını ve cephanelerini Kanije kalesine taşımak için tamam iki ay çalıştılar.

Tiryaki Hasan paşa, Kanijenin hakikî kahramanı oldu. Onun yıllarca süren bu seferde gösterdiği kahramanlıkları Kanije müdafaası tetviç etti.

Yemişç Hasan paşa, Kanije muvaffakıyetini haber alınca, çok memnun oldu. Tiryaki Hasan paşa, Yemişçi'ye iki mektup yazmıştı. Baffa'nın damadı ikinci mektubun suretini aynen yazdırdı. İstanbula yolladı. Fakat Ayşe sultanı da bir türlü unutamıyordu. Yeniçeriağası Ali ağayı kendisine vekil nasbetti. Nikâhın biran evvel kıyılması için İstanbula gönderdi.

Tuna boylarında harp, Anadoluda isyan, İstanbulda nikâh.

Kara yazıcı Canik dağlarında öldü. Yerine kardeşi Deli Hasan geçti. İstanbul sarayı Yemişçiye İbrahim paşanın karısı Ayşe sultanı nikâhlamaya uğraşıyordu.

Yemişçinin Ayşe sultanla nikâhı baharın en güzel bir gününde kıyıldı. 24 nisan. Sabah. İstanbul gözler kamaştıran renklerile parlıyordu.

Yeniçeri ağası Ali ağa, Yemişçinin kapı kethüdası Yemenli Hüseyin ağa, defter emini Abdi Çelebi saraya toplandılar. Dul ve kocasının ölümünün yılı bile geçmeden kocasız kalmamaya çalışan bir kadına dört bin altın nikâh kıydılar.

Artık, Yemişçiye bu saadetini müjdelemek lâzımdı.

Baffa, kendine mensup adamları daima korurdu. Aklına Nasuh ağa geldi. Yahudi karısı Ester Kira meselesinde sipahiler Nasuh ağayı azlettirmişlerdi.

Baffa, şimdi onu bir yere kayırmak istiyordu. Fakat yapabilecek miydi? Ana oğul başbaşa verdiler. İkisi de, devlet idaresini düzeltmekten ve Türk halkının refahını ve saadetini temin etmekten ziyade kendi saltanatlarını ve kendi saadetlerini düşünüyorlardı. Şimdi Nasuh ağayı kurtaracaklardı. Fakat sipahiler... Onlardan korktular. İstanbulda onu hiç bir mevkie geçiremediler. Ayşe sultanla nikâh müjdesini versin diye Nasuh ağayı Belgrada yolladılar. Tabii Yemişçi, ona herhalde bir rütbe verecekti. Nasuh ağa çok sevindi. Herhalde ya yeniçeriağası ve yahud gene mirahuru kebir olacaktır. İkisi de olamadı. Zaten bunun imkânı da yoktu. Ali ağa, sarayın en gözdesi Gazanfer ağanın damadı idi. Yemişçi böyle bir tevcih yapsa bile Venedikli Baffa

Tiryaki Hasan paşa

Hoca Sadeddin oğlu şeyhislâm Mehmed efendinin fetvası ve el yazısı

razı olamazdı. Sarayda kime tutunacaktı?.

Raziye karı ölmüş, Ester Kiranın kemikleri bile yakılmış, Canfeda hatun eski saraya atılmış, sarayda kendinin güveneceği kimse kalmamıştı.

Saray, kendi kuvvetini muhafazaya; Anadolu da Osman oğullarından çektiklerinin intikamını almaya savaşıyordu. Sipahiler arsınad öyle zorba odabaşılar ortaya çıkmıştı ki, istemediklerinin isimlerini deftere yazarlar, gece yarısı ağayı çağırıp azlettirirlerdi.

Anadoluya gelince: Artık Deli Hasan gemi azıya almıştı.

Osmanlıya karşı o kadar nefret ve adavet besliyorlardı ki, Canikte ölen Kara Yazıcının ölüsünü bile parçalamışlar, Osmanlıların eline geçip de yakmasınlar diye her parçasını bir köşeye gömmüşlerdi. Fakat isyan eden yalnız Deli Hasan değildi: Şahverdi, Yularkıstı, daha birçok zorbalar onunla beraberlerdi.

O sırada, Sokollunun oğlu Hasan paşanın Bağdaddan ağırlığı geliyordu. Yolu kestiler. Ağırlığı kâmilen yağma ettiler. Hasan paşa işin fenalaşacağını anladı. Tokat kalesine kapandı. Yanında kuvvet yoktu. Bu sefer Tokatı kuşattılar. Şehri yakıp yıktılar. Paşanın en nadide çiçeklerle müzeyyen, Cennet Bağı dediği bahçenin altını üstüne getirdiler.

Deli Hasan, bu kadar yağmadan sonra, kaleyi zapt ve paşayı esir etmeğe karar verdi. İstanbula bu havadis gelince, saray takımı hiç sıkılmadı. Bu sefer yararlıklar ve kahramanlıklar gösteren Sokollu oğlunu azletti. Yerine Tavaşilerden Diyarıbekir beylerbeyisi Hüsrev paşayı tayin ederek Anadolu isyanını yatıştırmaya memur kıldı.

Hasan paşaya azlini haber vereceklerdi. Bu haberi götürmeğe kimse cesaret edemedi. Hasan paşa da zorba bir adamdı. Nihayet Kapıcıbaşıyı gönderdiler. Hasan paşa öyle kızdı ki, Kapıcıbaşıyı öldürtmek bile istedi:

— Böyle bir vaziyette beni azletmek padişah hanedanına ihanet iken niçin ben azlolurum?.

Diye bağırdı. Herifi huzurundan koğdu.

Bu sefer kardeşi İbrahim ağayı gönderdiler. O da dergâhı âli kapıcıbaşılarındandı. Onu da azarladı, ve koğdu.

(Arkası var)

AKŞAM – SPOR

Fenerbahçe - Güneş muhteliti C. F. R ile 2-2 berabere kaldı

Muhtelit 2 - 0 galib vaziyete girmişken yanlış bir teknik kullanmak yüzünden beraberlikle güç kurtuldu

Dünkü Fenerbahçe - Güneş - C. F. R. maçının heyecanlı kısımlarında fotoğraçımızın tesbit ettiği dört safha

Cumartesi günkü yağmurun müteeddit bir kara çevrimesine rağmen, dün Taksim stadının iki tribünü, Fenerbahçe - Güenş muhtelitinin C. F. R karşısında ne yapacağını görmeğe gelen meraklılarla dolmuştu. Soğuğun şiddeti, seyirciler arasında Türk ve Romanyalı bayanların bile bulunmasına mani teşkil edememişti. Hava, meselâ geçen pazarki gibi güneşli ve sıcakça olsaydı dünkü maç, muhakkak ki, beş, altı bin seyirci önünde oynanacaktı.

Bu alâkanın sebebi nedir? Evvelâ C. F. R Bükreşte Fenerbahçe - Güneş muhtelitile karşılaşmaktan çekinmişti. Sonra, cumartei günü, Galatasaray-Beşiktaş muhtelitinin oyun kaideleri aşan sertliği karşısında üstünlüğünü kurarak bu muhteliti 4-1 gibi farklı bir netice ile yenmişti. Kısacası, C.F.R bizim bu sutünlerde yazdığımız gibi atletik, seri ve gol çıkarırı bir takım olduğunu göstermişti.

MUHTELİT NASIL ÇIKTI

Dün alkışlar arasında sahaya çıkan misafirlerden sonra Fenerbahçe-Güneş muhtelitinin şu şekilde çıktığını gördük.

Hüsameddin
Fazıl Faruk
M. Reşad Aytan Yusuf
Fikret Rebii Melih Esad Naci

Halbuki bir akşam evvel, Fenerbahçe ve Güneş antrenörlerinin takımın hücum hattını:

Fikret Rebii Ali Rıza Naci Niyazi

şeklinde yaptıklarını biliyorduk. Ali Rıza ile Niyazının gelmediklerini ve bunun için takımın bu şekli almış olduğunu öğrendik.

Maçtan sonra bu iki oyuncunun niçin gelmemiş olduklarını alâkadarlardan kime sorduysak sadre şifa verir bir cevap alamadık. Yalnız bir zat bize - galiba - en doğru düşünceyi şöyle ifade etti:

— Her halde Niyazı ile Ali Rıza, yerlerine konulan Naci ile Melihin daha iyi oynıyacaklarını, Fenerbahçe ve Güneşin teknik âlimlerinden daha iyi idrak etmiş olacaklar ki gelmemişler. Kâşki bu idrak, kendilerini birşey zan edip te hiç birşey olan diğer bazı oyunculara da sirayet etse de takımlarımız futbolü ferdî oyun telâkki edenlerden kurtulsa!...

MAÇIN UMUMÎ HATLARI

Ali Rıza ile Niyazinin niçin gelmediklerini bırakarak maçın umumî hatlarını anlatalım:

Ele geçmiş farklı bir galibiyetin beyhude yere kaçırılmış olmasını bir tarafa bırakırsak, dünkü maç temiz ve güzel oldu. Hakem Sadi Karsan da maçın bu temiz şeklini muhafaza etmesine çalıştı.

İlk devrede muhtelitimizin oyunun dokuzuncu dakikasından itibaren dokuz ve devrenin bitmesine on beş dakika kale da on kişi oynamasına rağmen C. F. R, ne fazla bir tehlike yaratabildi ve ne de üstün bir oyun gösterebildi. Bu devrede Fenerbahçe-Güneş muhtelitinin müdafaası daha şuurlu bir oyun oynadığı gibi hücum hattı da cemi oynamağa çalıştı.

Otuzuncu dakikada muhtelit müdafilerinden Faruk, biraz sonra da merkez muavin Aytan sakatlanarak çıktı. Bu iki boşluk ancak İbrahimin takıma girmesile kısmen telâfi edilebildi. Görünürde geri kalan boşluğu dolduracak ikinci bir oyuncu yoktu. Birinci sınıf takımlarımızın bu noktaları ihmal etmeleri, daha doğrusu bu klüplere mensup ihtiyat futbolcularımızın ancak günlük güneşlik havada arzı endam edip dünkü gibi havalarda bir tarafa sinmeleri hiç te hoş görülecek birşey değildir.

Fenerbahçe - Güneş muhtelitinin semereli oyununu asıl ikinci devrenin ilk yirmi dakikasında gördük. Müdafaanın uzun vuruşlarile C. F. R kalesine kolayca inen muhtelit hücum hattı, bilhassa sol tarafta Fikret - Rebii kombinezonile C. F. R müdafaassını yoran bir tehlike halini aldı. İşte bu tazyiki yaptığımız sıralarda birincisi Melihin topu takib etmesi, ikincisi de Fikretin naçar kalan misafir müdafie penaltı yaptırması yüzünden iki sayı kazandık. Bu iki sayıdan sonra, C.F.R. müdafaası yorulmuş ve afallamış bir vaziyette idi. Galibiyetimizi mühürliyecek üçüncü bir golün bu sıralarda yapılması pek kabildi. Fakat her nedense...

YANLIŞ TAKTİK

Fakat her nedense, yanlış bir taktiğe kapıldık. Bir taraftan Naci ve bilhassa Esad karşısındaki atlet ve cüsseli oyuncuların tefevvukuna aldırmıyere yoran mütemadî driplinglere başlarken, diğer taraftan da, hiç lüzumu olmadığı halde, müdafaa oyunu oynamak garabetine kapıldık. Bu garabet neticesi Fikret sol muavin mevkiine geçti, o zamana kadar uzun vuruşlar yapan bütün müdafaa oyuncuları da misafirlerin ekmeğine yağ süren çalımlı ve kısa vuruşlara başladı. Bu hatalı taktikte bilhassa merkez muavinin rol oynadığı göze çarpıyordu. Müdafaada hücuma yardım eden M. Reşaddan başkası kalmamıştı. Onun da mükün olduğu kadar ileri sürmek istediği top önündeki iki muhacimin mütemadî driplinglerile daima geri gelmeğe mahkûmdu. Fikretin geri çekilmesile Fikret - Rebii kombinezonu ortadan kalkmıştı. Esasen bütün oynda beş altı pas almış olan Melih de, ancak serseri toplar peşinde koşan bir zavallı halinde kalmıştı.

C. F. R. NİN MUKABELESİ

Bu yanlış taktik, bir aralık afallamış olan C. F. R. nin derhal kendine gelmesine fırsat verdi. Bu sefer onlar uzun vuruşlarla bilhassa sağ taraftan kalemizi tehdide başladılar. Oyunun bitmesine yirmi dakika kala misafirler, oyunun başındanberi kurmağa muvaffak olamadıkları hakimiyeti nihayet kurdular ve bizimkiler de bu hususta onlara kabil olan yardımı yaptılar. Bu suretle seri bir iniş yapan sağ açıkları ilk gollerini, bir müddet sonra da bir korner atışından sonra sol içleri güzel bir kafa vuruşu ile beraberlik sayılarını yaptı. Bundan sonra galibiyeti almak için uğraşan misafirler, zamanın dolmasile, üçüncü bir gol yapamadan sahadan beraberlikle çıktılar.

Bükreşte Fenerbahçe - Güneş muhtelitinin karşısından kaçan C. F. R yi bu sefer de mağlûp vaziyete getirmişken sırf kendi hatamızla elimizden kaçırdık.

2-2 beraberlik Fena bir netice sayılmayabilir. Fakat 2-0 mağlûp vaziyete düşmüş ve bir aralık bunalmış bir takımın son on beş dakika içinde berabere bir vaziyete yükselmesine sebeb olan bir taktik hatası, kolayca affedilemez. Hele rakibinin oyununu kolaylaştıran şahsî oyunlar, çalımlar hiç bir suretle müsamahaye lâyık değildir.

NASIL OYNADILAR?

Başlangıçta Faruk ile Fazıl çok iyi anlaştılar ve güzel oynadılar. Eğer Faruk sakatlanıp çıkmamış olsaydı bu iki müdafiin diğer her hangi iki müdafiden daha iyi anlaştıklarını ve oynadıklarını görecektik.

Muavin hattının en oyuncusu, her zaman olduğu gibi M. Reşaddı. Aytan, bir kerre daha anlaşıldı ki yağışlı bir günün ve çamurlu bir sahanın oyuncusu değildir. Aleyhimize olan gollerin hele birincisi, Aytanın kuru bir sahada oynar gibi hereket etmesinden ileri geldi.

Fikret ilk devrede sakatlanan Aytanın yerine merkez muavin oynadığı sırada ve ikinci devrenin ilk yirmi dakikasında sol açık mevkiinde mükemmeldi. Bu yirmi dakika içinde Rebii ve Fikret çok güzel anlaştılar ve karşı taraf için mütemadî tehlike oldular.

Naci iyi oynamakla beraber ikinci devre sonlarında Esadden sirayet eden bir çalım hastalığına tutuldu. Esad dünkü güzel galibiyetin kaçmasında en birinci âmildir. Melih yukarıda da işaret ettiğimiz gibi çok defa, münferit bir vaziyette ve serseri topları kovalıyan bir oyuncu halinde kaldı.

C. F. R son on beş dakikada iki gol çıkarmakla bizim bu sütunlarda yazdığımız gibi, atletik, nefesli, dayanıklı ve fırsatlardan istifade etmesini bilen bir takım olduğunu gösterdi. Sol muavinleri en göze çarpan oyuncuları idi.

S. Galip

Dünkü yegâne lig maçında, bir aralık millî kümeye girmesi bile söylenen Vefa, Anadoluya yenildi

Dün lig maçlarından yalnız bir tanesi Şeref stadında oynandı. Bu maçı yapanlar Vefa ile Anadolu idi.

Son haftalar zarfından muvaffakıyetli oyunlar çıkaran ve bir aralık Millî kümeye girmesi bile mevzuubahs olan Vefa sahaya eksik çıkmasının cezasını, Anadoluya mağlûp olmakla çekti.

Şadi Tezcanın hakemliği altında yapılan maça çıktıkları zaman Vefa takımında başta kalecileri olmak üzere üç mühim oyuncusunun eksikliği göze çarpıyordu.

Oyunun ilk dakikalarından itibaren Anadolunun genç muhacimleri, Vefa kalesini tazyik eder bir şekilde oynadılar. Sahanın çamurlu olması onların bu işini kolaylaştırıyordu. Oyunun yirmi beşinci dakikasında Anadolu sol açığı güzel bir şütle bir gol yaptı ve ilk devre 1-0 Anadolu lehine bitti.

İkinci devre başladığı zaman mağlûbiyetten kurtulmak istedikleri anlaşılan Vefanın canlı oyunu Anadolu aleyhine de bir gol yapılmasını ve beraberliğin tesisini temin etti. Fakat bu golden sonra Vefanın tekrar gevşeyivermesi hakimiyeti gene Anadoluya intikal ettirdi.

Oyunun bitmesine on dakika kala Anadolu sağ açığı Kenan, şahsî bir gayretle Anadoluyu tekrar galip bir vaziyete çıkardı. Vaktın daralması artık Vefanın vaziyeti telâfi edebilmesine imkân bırakmadı. Bu suretle sürpriz sayılabilecek bir şekilde Anadolu Vefayı 2-1 yendi. Bundan sonra yapılacak olan Beykoz - Süleymaniye maçı, vaktin geç olmasından hakem tarafından tehir edildi.

PERA - ARNAVUTKÖY

Dün sabah Şeref stadında Pera ve Arnavutköy takımları arasında yapılan lig maçı 1-1 beraberlikle bitti.

İKİNCİ KÜME MAÇI

Beylerbeyi - Altınordu arasında Şeref stadında yapılan ikinci küme maçı 2-1 Beylerbeyi lehine neticelendi.

C. F. R. futbolcülerinin hâkimiyeti aldıkları bir sırada C. F. R. ile berabere kalan muhtelit maçtan evvel C. F. R. mühacimlerinden birinin bir kafa vuruşu

Her akşam bir hikâye

Korkutulan kadın

Macid gene dinlenilmesine doyulmıyacak derecede güzel anlattığı hikâyelerden birine başladı:

— O sene gene prenses Şeyda yazı geçirmek için Boğaziçindeki muazzam yalısına gelmişti. Bu kadını senelerden beri tanırdık. Çok zengindi. Yaşı kırkı aşmıştı. Lâkin hâlâ çok güzeldi. Garip bir kadındı. Hakkında pek çok dedikodular vardı amma hiç bir erkekle esaslı bir rabıtasını görmemiş ve işitmemiştik. Bu cenuplu prensesin bütün zevki dünyayı dolaşmak, birçok zengin ahbaplarile heyecanlı avlara gitmekti. Meselâ Hindistanda Mahracalarla vahşi hayvan avlarına gitmişti. Afrikada vurduğu iki aslanın postu, şık karyolasının önünde dururdu. Prenses Şeyda dünyayı iriyarı, kuzgunî Arap dağ gibi bir uşağile dolaşırdı: Habip...

Prenses ne kadar güzelse, Habip o kadar korkunçtu. Yazları geçirmek üzere İstanbula, Boğaziçine gelen prensesin burada en mühim zevklerinden biri de delikanlıları yalısına davet etmek, onlarla yiyip içmek, geniş bahçesinde silâhla nişan müsabakası yapmaktı.

Ha derhal söyliyeyim ki, prenses son derece nişancı bir kadındı. Gayet uzak bir mesafeye yanyana sıraladığımız 12 yumurtanın hepsini ortalarından kurşunla deler, hiç birine ıska geçmezdi. Bu müsabakalardan sonra hep birden, daima yalının önünde duran prensesin beyaz, pırıl pırıl sarı bacalı yatına biner, Boğazı geçer, Karadenize kadar çıkar, dönerdik. Bu deniz gezintilerinde prensesle hep birden soyunur, dökünür, denize girerdik. Yaşı olgunlaşmasına rağmen harikulâde nefis bir vücudü vardı.

İşte Şeydanın etrafına topladığı delikanlılardan birisi de bendim. Artık her sene yazları yalıda geçirdiğim için prensesle pek içli dışlı olmuştum. Her erkek bir kadın tipinden hoşlanır, ne yalan söyliyeyim.. ben de o gençlik zamanımda böyle Şeyda gibi olgunlaşmış, dolgunlaşmış, feleğin çemberinden geçmiş kadınlara bayılırdım. Hele o deniz gezintilerinde şık mayusile prensesin karşısında ne yapacağımı bilmiyordum. Ne kadar içimi açmağa kalksam bütün etrafındaki delikanlıları olduğu gibi prenses beni de susturmasını bilirdi. Fakat benim halimden kendisine fena halde meftun olduğumu anlayan zeki kadın bana biraz hususî bir cephe almıştı. Kendisine karşı aşırı ihtirasımdan hem memnun oluyor, hem de benimle «âşık!» diye alay ediyordu. Beni deli divane etmek için elinden geleni yapıyor, fakat en küçük bir adım atmama izin vermiyordu. Tam mânasile «fındıkçı» bir kadındı. Onunla o kadar samimî idik ki, bazı sabahları yatak odasına bile girer, onu karyolasının içinde kahvaltısını ederken bulurdum. Hattâ bazan arkadaşlarla konuşurduk:

— Yahu.. bu derece zengin kadın... Bu kadar zevk ve eğlence düşkünü... Sonra güzel de.. acaba hiç mi aşk ihtiyacı duymuyor..

— Duymuyor zahir.. aşk ihtiyacı duysa herhalde bir âşığı olurdu.

Bir akşam bahçede uzun uzun nişan müsabakası yaptıktan sonra sofraya oturduk. Prenses nefis bir misket şarabı getirtmişti. Hepimiz zilzurna sarhoş olacak kadar içtik. Bir aralık söz avdan, cesaretten, korkudan bahis açıldı. Prenses avlarda gösterdiği cesaretinden uzun uzun bahsettikten sonra:

— Ben.. dedi katiyen korku nedir bilmem!...

Gülümsedim:

— Etmeyiniz.. dedim, bu kadar nazik, nazenin bir kadının korku nedir bilmemesi.. garibime gitti doğrusu..

Sözüme bayağı kızdı:

— Bahse girer misiniz..

— Girerim.. sizi mutlaka korkutacağım...

Bahse tutuştuk. Eğer ben Şeydayı korkutacak olursam 24 saat bütün hizmetime o kendi elile bakacaktı. Ve bu onun için bir zevk olacaktı. Eğer bahsi ben kaybedersem 24 saat prensese bir hizmetçi gibi hizmet edecektim. Yani kaybetsem de, kazansam da tatlı bir bahis..

İşe o geceden başlamağı muvafık buldum. Herhalde bu gece korkutacağımı Şeyda ümid etmezdi. Kendisine işi unutturup, anî bir baskın vereceğimi zannederdi. Bunun için o gece herkes yatıp, tmamile el ayak çekildikten sonra karyolamdan fırladım. Yatak çarşafıma, bir kefene sarılır gibi büründüm. Şeyda bahçenin üstündeki bir odada yatardı. Odasından etrafı çiçeklerle kaplı hususî küçük bir medivenle bahçeye inilirdi. Sırtımda bembeyaz kefen gibi yatak çarşafile bu merdivenden çıktım. Beni bu halde görünce kimbilir ne kadar korkacaktı. Bu up uzun yatak çarşafı boyumu da heyülâ gibi gösteriyordu. Maamafih onu korkutmağa giderken kendim de fena halde korkuyordum. Çünkü prenses dehşetli nişancı idi. Ve daima ipekli yastığının altında, sedef saplı nadide bir tabanca dururdu.. ya ateş ederse?. İçim gümgüm atıyordu. Maamafih her halde çıkmağa karar verdim... Mükâfatı düşünüyordum. 24 saat bütün işlerimi prenses o yumuşacık ellerile görecekti.

Merdiveni çıktım. Şeydanın yatak odasının camlı kapısını yavaşça açtım. Bu esnada kapıyı bilhassa gıcırdatmağı da ihmal etmedim. Şeyda herhalde uyuyordu. Uykusundan uyandı. Yatağında kımıldadı. Korkudan ya ateş ederse... Hafif bir gürültü daha yapınca Şeyda kranlık odada uykulu, mahmur, hattâ hâlâ misket şaraplarının tesirile sarhoş sesile mırıldandı:

— Habip... Nerede kaldın bu gece?.. Niçin geciktin çikolatam?. Gelsene..

Hayretler içinde nasıl yerime çivilendiğimi tasavvur edemezsiniz. Tevekkelli prensesin hiç bir erkeğe yüz vermemesinin sebebi varmış. Lâkin hayret.. o nazik, nazlı, her erkeğe tepeden bakan prenses o zebellâ gibi kuzgunî Arabı...

Bunlar kafamın içinden geçerken yataktan ayni mahmur ses:

— Habip!... diye seslenince karanlıkta kendimi tanıtmağa mecbur oldum:

— Affedersiniz Şeyda.. ben Habip değilib... Macidim. Maksadım sizi korkutmaktı...

Şeyda hemen elektriği açtı. Beni karşısında görünce kıpkırmızı kesildi. Korku ve dehşet içinde yüzüme bakıyordu. Nihayet kendisine geldi. O mânalı gülüşile uzun uzun güldü:

— Bahsi kazandınız.. dedi, hayatımda ilk defa korktum.

— Ben de hayatımda ilk defa bu derece müthiş bir hayrete uğradım.

Şeyda:

— Aman dedi, Habip bizi rahatsız etmesin.. gelirse kimbilir nelere zahip olur.

Kalktı. Bahçeye inen merdivenin kapısını kilitledi, perdeleri indirdi. Perdenin arkasına hafif bir gece kandili yaktı.

— Kapı kilidli ve perdeler inik olursa gelmez..

Ertesi günü Şeyda, Habibi memleketine gönderdi. Zavallı Habip böyle palaspandıras bir gün içinde memleketini boylamasının sebebini bir türlü anlıyamadı.

Arkadaşlara hikâyemi anlatmamıştım. Lâkin onlar Şeydanın bana karşı muamelesinin birdenbire değiştiğini farketmişlerdi. İçlerinden bazıları sofrada otururken:

— Yahu diyorlardı.' biz de prensesi korkutsak..

Prenses bu sözlere fıkır fıkır gülüyor, sonra baygın ve mânalı gözlerini bana çevirerek:

— Olmaz.. diyordu, o bir kere oldu.. artık kimse ile böyle bir bahse tutuşmam... Değil mi Macid.. diyordu.

Ben de cevap veriyordum:

— Öyle Şeyda.. *(Bir yıldız)*

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Osmanbeyde Şark Merkez, Taksim: İstiklâl caddesinde Kemal Rebul, Beyoğlu: Tünelde Matkoviç, Yüksekkaldırımda Venikopulo, Galata: Topçular caddesinde Merkez, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Hüsnü Haydar, Heybeliada: Tomadis, Büyükada: Merkez, Fatih: İsmail Hakkı, Karagümrük: Mehmed Arif, Bakırköy: İstepan, Sarıyer: Asaf, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Ziya Nuri, Beşiktaş: Vidin, Kadıköy: Pazaryolunda Merkez, Modada Faik İskender, Üsküdar: Ahmediye, Fener: Defterdarda Arif, Beyazıd: Yeni Lâleli, Küçükpazar: Hikmet Cemil, Samatya: Yedikulede Teofilos, Alemdar: Çemberlitaşta Sırrı Rasim, Şehremini: Ahmed Hamdi.

Radyo

11 Kânunusani 937 Pazartesi

İstanbul — Öğle neşriyatı: Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25-14: Muhtelif plâk neşriyatı.

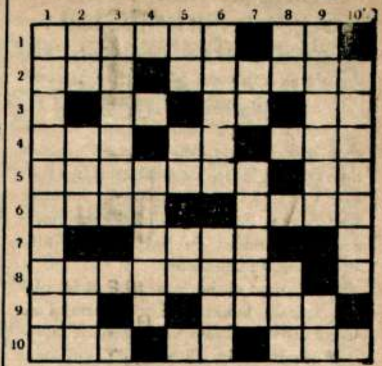
Akşam neşriyatı: 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,30: Çocuklara masal: İ. Galip tarafından, 20: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30: Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21: Saat âyarı ve Şehir Tiyatrosu dram kısmı tarafından bir temsil, 22: Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30: Plâkla sololar, 23: Son.

12 İkinci kânun 1937 Salı

Öğle neşriyatı — 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Konferans: Doktor Fahrettin Kerim tarafından, 20 Vedia Riza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 Saat ayarı ve Şehir tiyatrosu operet kısmı tarafından bir temsil, 22 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 Plâkla sololar, 23 Son.

BULMACAMIZ

SOLDAN SAĞA:

1 — Suvariler çizmeye takar (6) Beyaz (2)
2 — İyi (3) Arsenik (6)
3 — Nida (2) Nida (2) Nota (2)
4 — Yanar dağdan fışkıran (3) Kırmızı (2) Demirci tezgâhı (3)
5 — Bıktır (7) Beyaz (2)
6 — Yuva (4) Ön değil (4)
7 — Ortasına (y) koyun boynuzları çatallaşsın
8 — Derisi soyolmak (8)
9 — Kasabın sattığı (2) Atılgan (4)
10 — İnce kumaş (3) Zaman (2) Mısırdaki su (3)

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Sahipsizlik (10)
2 — Kırmızı (2) Değnek (3) Elbise düzelten demir (3)
3 — Mahlûk (6)
4 — Habeş kralı (5)
5 — Akıl (2) İsim (2) Bilekten aşağı (2)
6 — Çizgili (5) İnanç (4)
7 — Nota (2) Tenis aleti (5)
8 — Zaman (2) Damarda akan (3)
9 — Tayın anası (6) Edat (2)
10 — Hasetçi (7)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ:

Soldan sağa: 1- Heyecan, Ki 2- Rakit 3- Zahmetli 4- En 5- Yapıncak 6- İm 7- Narkotik 8- Har, Lâik 9- Adi, Gol 10- Zaç, Asap.

Yukardan aşağı: 1- Hezeyan, Az 2- Ana 3- Yuh, Perhiz 4- Ka 5- Oruç 6- Art, Cet 7- Nal, İlga 8- Kilk, Kaos 9- Ki, İla 10- İta etmek

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ — No 71

— Kardeşimin ölümünü hatırladıkça vücudüm titriyor, Molina! dedi, eğer elimde büyük bir kuvvet olsaydı, kardeşimin öcünü almak için, askerimin başına geçip Kıştaleye kadar yürürdüm. Ne yazık ki denizden, karadan düşmanla çevrilmiş bir halde.. bacağım yaralı.. sedye içinde alil ve kuvvetsiz kaldım.

— Sizin sedye ile iş başına geçmeniz, en uyuşuk ruhlu insanları bile harekete geçirdi. Hiç korkmayın.. düşmanlarınız sizden çok yılmıştır. Biraz daha metanet gösterecek olursanız, hepsinin silâhlarını atıp tersyüzüne döndüklerini göreceksiniz!

— Sahi mi söylüyorsun, Molina? Eğer beni aldatmıyacağını bilsem, seni kara sınırlarımızdaki köylere - bir köylü gibi - gönderirdim. Oralarda düşmanın ne kadar kuvveti bulunduğunu öğrenip bana haber verirdin!

Molina çok heyecanlıydı.. Ahmed Selime verdiği sözleri hatırlamış olacak ki, onun hayalini görmemek için, sık sık gözlerini uğuşturuyordu.

— Ben Ahmed Selime de hizmet ettim. Seyid Haşimin evindeki gizli yolu ona gösteren bendim. O, Seyid Haşimle İspanyollar arasında geçen bütün gizli konuşmaları dinlemişti. Eğer o gece kendini kaybedip de meydana çıkmamış olsaydı, elbette bu tehlikeli uçuruma düşmiyecekti.

— O gece sen tehlikeyi daha önceden görmemiş miydin?.

— Hayır. Görseydim, ondan önce ben davranırdım. Onun başının kesildiğini müslüman zabitleri evi bastıkları zaman duydum.

Molina, Ahmed Selimin ölümünde hiç parmağı yokmuş, bu korkunç uçurumu kendi elile sanki kendisi hazırlamamış gibi görünüyordu.

Acaba böyle sahte bir yurdseverlik göstererek, şimdi de İbrahimi mi tuzağa düşürecekti?.

Fakat, bereket versin ki, İbrahim, kötürümdü.. sedye içinde yatıyordu.. ayakları, beli tutmuyordu. Zavallı delikanlının yalnız kolları sağlamdı.. beyni sağlamdı. O, kafası işledikçe, kanının son damlasına kadar Malkanın müdafaası uğrunda çalışacaktı. İbrahimi sedye ile istihkâmdan istihkâma, kaleden kaleye taşıyorlardı.

Ve o gün Molina, kara cephesinde hafiyelik yapmağa söz verdi:

— İstediğinizi yapacağım. Size faydalı olmak için, icap ederse kanımı dökmeğe hazırım...

***

MOLİNANIN SADAKATİ

Şehrin arka tarafından, müslüman köylüsü kıyafetile çıkarak, müslüman köylerine giden Molina, üç gün sonra gene Malkaya dönecekti.. kale muhafızı İbrahime söz vermişti:

— Endülüs devleti yıkılmıyacak.. Malkanın düşman eline düşmemesi için el birliğile çalışacağız.

Diyen İspanyol rakkasesinin, Ahmed Selim öldükten sonra müslümanlara sadakat göstereceğini kim tahmin ederdi?.

Molina, Malka kalesinden çıkar çıkmaz, şehrin yarım saat şarkında bir küçük köye yayan gitmişti.

İspanyollar birçok müslüman köylerini yakıp ahalisini kılıçtan geçirdikleri halde, bu köy halkına dokunmamışlardı.

Muhammara köyünde iki bine yakın eli silâh tutar erkek vardı. Köylüler:

— Bize dokunmayın.. Malka mücahidlerine yardım etmiyeceğiz. Birimizin kılına dokunursanız, hepimiz birden Malkaya geçeriz.

Demişlerdi. İşte, İspanyolların Muhammaralılara neden diş geçiremediği anlaşılıyordu.

Molina Muhammaraya vardığı zaman güneş henüz batmamıştı. İspanyol rakkasesi büyük bir evin kapısı önünde duruyordu.

Kapıdan geçen iki kadından birine sordu:

— Burası kimin evi acaba?..

— A.. sen mutlaka bir yabancı olmalısın! Muhtarın evini yeni mi görüyorsun?.

— Başka bir köyden geliyorum ben. Bu gece yatacak yerim yok. Nasıl bir adamdır köy muhtarınız?

Kadınlar gülüştüler:

— Ak saçlı.. ihtiyar bir adamcağızdan çekinilir mi hiç?.. Senden yaşlı torunları var.

— Ne bileyim ben? Buranın yabancısıyım dedim ya..

Kadınlar yürüdüler.

Molina kapıyı çaldı.

İri boylu bir uşak:

— Kimi arıyorsun?. Bu saatte muhtarı rahatsız etmekte mâna var mı?.

Diyerek söylenmeğe başlamıştı.

Molina:

— Ben kendisine aid bir iş için geliyorum, dedi, muhtarı mutlaka görmeliyim. Haydi, beni onun yanına çıkar!.

Molina kapıda fazla beklemedi.. içeriye girdi.. köy muhtarı dört odalı bir evin üst katında oturmuş, gözlüğü burnunda, kitap okuyordu.

Muhtar, akşam üstü Molina gibi genç Muhammara köylüleri içinde bu kace:

— Kocandan mı kaçtın? Evinden mi kovuldun? Bu saatte burada işin ne be hatun?.

Diye bağırmağa başlamıştı.

Molina birdenbire Malkadan geldiğini söylemek istemedi.. köy muhtarını denemek lâzımdı.

— Ben başka bir iş için geldim, dedi, ne kocamdan kaçtım.. ne de evimden kovuldum. Size mühim bir şey danışmak ve fikrinizi almak istiyorum.

Muhammara köylüleri içinde bu kadar düzgün konuşan bir kadına raslamıyan köy muhtarı:

— Peki amma, dedi, ilk önce senin kim olduğunu, nerden geldiğini anlamalıyım.

Molina ciddî bir tavırla cevap verdi:

— Ben bir şehirliyim..

— Konuşmandan belli..

— Çok büyük bir adamın karısıyım.

— Garnatadan mı geliyorsun?.

— Orası çok uzak buraya..

— Çok büyük adamların hepsi orada kaldı da.

— Malkayı unutuyor musun?.

Muhtar süt gibi beyaz sakalını kaşıyarak doğruldu: (Arkası var)

İttihadı Millî Türk Sigorta Şirketinden:

19 Kânunuevvel 1936 tarihinde fevkalâde olarak toplanan hissedarlar Umumî heyetine ait zabıtnamedir

Umumî heyet, İdare Meclisi âzasından Bay Mazhar Müfit Kansu riyaseti altında saat «11» de toplanmış ve İktisad Vekâleti namına mürakip komiser Bay Şevket Er ve İstanbul Borsa komiserliğini temsilen de Bay Hakkı Kafadar hazır bulunmuştur.

Reis, umumî heyetin fevkalâde olarak içtimaı hakkındaki ilânların Tan, Cumhuriyet, Akşam ve Fransızca İstanbul gazetelerinin 15 ve 17 Teşrinisani 1936 tarihli nushalarında alelusul neşredilmiş olduğunu ve şirketin veznesine yatırılmış ve Bankalarda bloke ettirilmiş olan hisse senetlerinin 8072 adede baliğ olup bu hisse senetlerinden 7872 adedinin asılı olan yoklama cetvelinde işaret edilmiş olduğu gibi bilfiil umumî heyette temsil edilmiş bulunduğunu ve Ticaret kanununun 385 inci maddesi mucibince işbu fevkalâde toplantıya bir hissesi olanın dahi iştirâk ederek rey verebileceğini ve her kesin malik olduğu hisse adedi nisbetinde rey sahibi olabileceğini hazır bulunanlara bildirdi.

İşbu fevkalâde toplantıda şirket sermayesinin tezyidi mevzuubahs olduğundan Ticaret kanununun 386 ıncı maddesine tevfikan şirket sermayesinin en az dörtte üçünün yani 7500 hisse senedinin asaleten veya vekâleten temsili icab etmekte olduğu ve yukarıda arzedildiği veçhile gerek asaleten ve gerek vekâleten 7872 adet hisse senedinin bilfiil temsil edildiği ve binaenaleyh kanunen lâzım gelen ekseriyet temin edilmiş bulunduğu cihetle işbu fevkalâde umumî heyetin kanunî bir surette teşekkül etmiş olduğu keza reis tarafından hissedarlara bildirildi.

En ziyade hisse sahibi olanlardan Bay Vefik Sertel ile Bay Sisak Ağar rey toplamağa ve Bay Galip Atakul da kâtipliğe tayin edildiler.

Müzakerat ruznamesi şirket sermayesinin tezyidi meselesi olduğundan, Meclisi idarenin bu husustaki teklif raporu kâtip tarafından okundu.

Bu teklifler birer birer reye konduktan sonra umumî heyet aşağıdaki kararları vermiştir.

BİRİNCİ KARAR

Beheri yirmişer Türk Liralık olmak ve bedelleri tamamen ödenmiş bulunmak şartile şimdilik (5000) adet yeni hisse senedi ihracı suretile şirket sermayesinin derhal 200,000 Türk lirasından 300,000 Türk lirasına iblâğına yani derhal arttırılacak olan sermaye miktarının 100,000 Türk lirası olarak tahdid ve tesbitine ve ileride lüzum görüldükçe tayin edilecek olan tarihlerde yeniden aksiyon çıkarmak suretile şirket sermayesinin nihayet 500,000 Türk lirasına iblâğına karar ve bu hususta İdare meclisine şimdiden selâhiyet verir.

İKİNCİ KARAR

Beheri yirmi Türk lirası itibarî kıymeti haiz bulunmak üzere ihraç edilecek ve mecmu bedelleri şimdilik 100,000 Türk lirasından ibaret bulunacak olan (5000) adet aksiyon bedelinin tesviyesine hasr ve tahsis edilmek üzere halen serbest olarak mevcut bulunduğu taayyün etmiş bulunan ihtiyat akçelerinden 100,000 liranın ifrazı için İdare meclisine mezuniyet verir.

ÜÇÜNCÜ KARAR

İlk tertip olmak üzere çıkarılacak olan (5000) adet yeni aksiyonun 15 Mart 1937 tarihine kadar aksiyonerlerin emrine amade tutulmasına ve eski aksiyonların 16 No. lu kuponlarından ikişer danesinin şirkete tevdii mukabilinde aksiyonerlere birer tane yeni aksiyon verilmesine ve muayyen olan bu tarihe kadar bu muameleyi yaptırmayan aksiyonerlerin bu husustaki haklarını kaybedeceklerine ve yeni aksiyonların bedel mukabilinde başkalarına satılmasına ve keyfiyetin 26 Kânunuevvel 1936 tarihinden itibaren gazetelerle ilân edilmesine karar verir.

Müzakere edilecek başka bir şey olmadığı gibi mevcut hissedarlardan söz isteyen dahi bulunmadığından saat 11,30 da müzakereye nihayet verildiği Reis tarafından bildirildi.

İstanbul Defterdarlığından:

Cinsi ve mevkii	Muhammen kirası Lira	Kira müddeti
Tophanede: Eski Topçular yeni Necati bey cad. Kışla altında 345 No. lı dükkân	370	2 Yıl
Ayni caddede askerî dikim evi altında 391 No. lu dükkân	36	2 »
Sultanahmette: Divanyolu caddesinde Sıhhiye müzesi altında E. 150 yeni 136 No. lu dükkân	180	1 »
Kumkapıda: Kürkçü başı Süleyman ağa Mah. Kumkapı iskele caddesinde 7 numaralı ahşap dükkân	96	2 »
Boğaziçinde: Balta limanında Salıncaklı Tarla namile anılan 9600 metre murabbaı tarla	157	3 »
Ayni yerde Fıstıklı tarlanın bitişiğinde tek servi tarla namile anılan 4812,5 metre murabbaı tarla	42	3 »
Ayni yerde Fıstıklı tarla namile anılan 11375 metre murabbaı tarla	87	3 »
Ayni yerde polis mütekaidi Zehninin evi arkasındaki 16650 metre murabbaı tarla	109	3 »
Şişlide Etfal hastahanesi arkasında Ayazma dere mevkiinde Balmumcu çifliği müştemilâtından içinde kulübesi bulunan 4286 metre murabbaı tarla	60	3 »

Yukarıda cins ve mevkileri yazılı yerler hizalarındaki kira ve müddetleri üzerinden açık arttırma usulile kiraya verilecektir. İsteklilerin ve tediye şeraitini öğrenmek isteyenlerin 18/1/937 pazartesi günü saat on dörtte % 7,5 pey akçelerile Millî emlâk müdürlüğünde toplanan komisyona gelmeleri. (M.) (12)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Muhammen bedeli 8986,20 lira olan müfredatı aşağıda yazılı yatak eşyası 25/1/937 pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 673 lira 97 kuruşluk muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, Resmî gazetenin 7/5/936 gün 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (101)

Pamuk şilte	Adet	242
Seyyar karyola şiltesi	»	30
Yatak ve yorgan çarşafı	»	1772
Küçük yasdık yüzü	»	325
Büyük yasdık yüzü	»	1000
Küçük yasdık	»	83
Büyük »	»	300
Cibinlik	»	200

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlânları

100 Ton Bisulfat:

Tahmin edilen bedeli 500 lira olan 100 ton Bisulfat 22/1/937 cuma günü saat 14 de Salıpazarında Askerî Fabrikalar yollamasındaki satın alma komisyonunda açık arttırmaya konulacaktır. Nümune ve şartnamesi hergün komisyonda görülebilir. İsteklilerin 37,5 liralık teminatlarını Beyoğlu malmüdürlüğüne yatırarak o gün ve saatte komisyonda bulunmaları. (76)

İstanbul Ziraat Metebi Satınalma Komisyonundan:

Mektebimiz talebesi için 190 metre elbiselik yerli kumaş açık eksiltmeye konmuştur. Eksiltme 22/İkincikânun/937 cuma günü saat 14 de İstanbul liseler muhasebeciliğinde toplanan komisyonda yapılacaktır. Tahmin bedeli 807,50 liradır. İsteklilerin kanunen lâzım olan vesikalarla beraber bu gibi kumaş yapan fabrika sahibi ve kumaş taciri olduklarına dair Ticaret odasının 936 malî yılı vesikasını haiz bulunmaları ve şartnameyi liseler muhasebeciliğinden alıp öğrenmeleri ve 60,56 liradan ibaret ilk teminatı belli günden evvel mektepten alacakları tezkere ile adı geçen muhasebe veznesine yatırmaları ilân olunur. (69)

Eczacı aranıyor

Ankarada büyük bir eczanede çalışmak üzere bir diplomalı ve bir de pratik kalfa isteniyor. İyi pratik görmüş olanların (Öziş Ecza) deposuna müracaat ederek malûmat almaları.

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

Tümen birlikleri hayvanatı ihtiyacı için 420 ton yulaf kapalı zarfla alınacaktır. Eksiltmesi 22/1/937 saat 15 dedir. Teklif mektupları bir saat evveline kadar kabul olunur. Muhammen bedeli 25200 lira ilk teminat 1890 liradır. Şartname 126 kuruş mukabilinde verilir. İsteklilerin eksiltmeye iştirâki için belli gün ve saatte teklif mektupları ve kanunî vesikalarla Lüleburgazda Tümen satınalma komisyonunda bulunmaları. (564) (54)

Yüksek Mühendis Mektebi Artırma ve Eksiltme komisyonundan:

Cinsi	Muhammen bedeli	İlk teminatı	İhale günü	ihale saati
Fizik Lâboratuvarı için bakır ve çelik gibi malzeme ve saire	505	38	13/1/937	14
Fizik Lâboratuvarı için cam eşya lâstik boru ve saire.	577	44	13/1/937	14,30

Mektep Fizik Lâboratuvarı için lüzumu olan bakır ve çelik gibi malzeme ile cam ve lâstik boru ve saire gibi eşya ayrı ayrı şartnameler ile açık eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedellerile ilk teminatları ve eksiltme günü ve saatleri hizalarında yazılmıştır. Eksiltmeleri Gümüşsuyunda Yüksek Mühendis mektebi içindeki komisyonda yapılacaktır. İsteyenlerin şartnameleri görmek üzere hergün ve eksiltmeye gireceklerin de belli gün ve saatte komisyona müracaatları ilân olunur. (3780)

Ziraat Vekâleti Satınalma Komisyonundan:

1 — Kapalı zarf usuliyle Silezya arsenik mürekkebatından 50 ton arsenikiyeti rassas Silezya «Arseniate de plomb—Bleiarsenat Silezya» ve fare öldürülmesinde kullanılmak üzere 100,000 Hora Fişeğile 1,000 Hora aleti satın alınacaktır.

2 — Arsenikiyeti Rassasın muhammen bedeli 20,000 lira Hora Fişeklerinin tüfeklerile birlikte muhammen bedeli 24,000 lira arsenikiyeti rassas içiç ilk teminat 1,500 lira Hora Fişek ve tüfekleri için birlikte 1,800 liradır.

3 — İhale 18/1/937 de saat 15 de vekâlet binasında yapılacaktır.

4 — Muhammen bedelleri ayrı ayrı yazılan bu maddelerin ihaleleri de ayrı ayrı yapılacağından taliplerin teklif mektuplarını ona göre Komisyona vermeleri.

5 — Şartnameler Ankarada Ziraat vekâleti satınalma komisyonundan İstanbulda Ziraat müdürlüğünden parasız olarak verilir.

6 — İsteklilerin teklif mektuplarını teminatlarile birlikte muayyen günde 2490 sayılı kanunun 2 inci ve üçüncü maddesinde zikredilen vesikalarla Eksiltme saatinden bir saat önceye kadar komisyona vermeleri. (3305)

Edremit Belediye Reisliğinden:

Belediyemizin açık olan 165 lira ücretli mühendisliğine istekli olanların müracaatı ilân olunur. Taliplerin Mühendis diplomasını hamil ve musaddak Şehir plânını tatbika muktedir bulunmaları şarttır. Makine elektrik, su işlerinden anlıyanlar tercih olunur. Müracaata evrakı müsbitenin eklenmesi lâzımdır. (14)

Avrupada her sene daima zafer nişan ve madalyalar birinciliğini kazanan ve diplomalarla tasdik olunan

HASAN ve NESRİN Kolonya, Losyon ve Lavantaları

Hasan ve Nesrin kolonyaları halis limon çiçeklerinden yapılmıştır. Hasan kolonyası dünya kolonyaları fevkindedir. 90 derecedir. Terkibinde su, boya, ve fiksatör yoktur. Ruhî iztirapları, kalbî üzüntüleri, elemli duyguları, fikrî yorgunlukları ve bütün heyecanları siler. Meftunları pek ziyadedir. Nesrin Kolonyası Hasanın yavrusudur. Hasanın limon çiçeği onda da vardır. O çok ucuz ve nefisdir. 75 derecedir. Hasan ve Nesrin Losyonları insana hayat ve neşe veren, çok cazip ve modern kokuları camidir.

Hasan lavantaları bir damlası bir çiçek serisidir. Bir cennet bahçesidir. Lâle, Şipr, Divinya, Nergis, Menekşe, Milflör, Leylâk, Güller, Revdor, Origan, Yasemin, Krepdöşin, Neroli, Suvar de Paris, Pompadur, Aşk gécesi, Dağ çiçekleri, Bahar çiçekleri, Kukaraça. Pupi, Zambak, Amber, Fulyalar, Nadya Cennet çiçekleri, Gençlik, Beş çiçek, Amorita kadın eli, Fujer, Şanel La Rumba, Müge, Karyoka, Florami, Skandal, Flör Damur, Çiçek demeti, Limon çiçeği.

Hasan deposu: İstanbul, Ankara, Eskişehir, Beyoğlu, Beşiktaş.

BOL SIHHAT
BOL NEŞE
Nihat A. KUTMAN Şarabevi

SATILIK ZÜMRÜD

Üç krata yakın çok tatlı renkli çıplak bir zümrüd Sandal bedesteninde teşhir edilmektedir. 14 ikinci kânun Perşembe günü saat ikide müzayede ile satılacaktır.

GRİPİN'in
Tercih edilmesindeki sebep

G R I P İ N

Bütün ağrılara, hastalık başlangıçlarına karşı tesiri yüzde yüz olan ve hiç zararsız en kuvvetli müsekkindir.

GRIPIN

Nezle, soğuk algınlığı, grip, rahatsızlıklarında, baş, diş, mafsal, romatizma, âsap ve adele ağrılarında 12 saatte 3 tane kullanabilirsiniz.

Sigara içtiği halde ne bembeyaz dişleri var!

Çünkü sabah, akşam RADYOLİN kullanıyor

Hayran edici bir tebessüm temiz ve parlak dişler, sağlam diş etleri, tatlı, rayihalı bir nefes... İşte Radyolin bütün bunları temin ettiği içindir ki bu kadar çok seviliyor ve bu kadar çok kullanılıyor.

RADYOLİN

Dişlerin abıhayatıdır.

Dr.
NİŞANYAN
Hastalarını hergün akşama kadar Beyoğlu, Tokatlıyan oteli yanında Mekteb sokak 35 numaralı muayenehanesinde tedavi eder.

İşte bu en ufak fark

Krem Pertev'in faikiyetini size anlatabilir. Çünkü: Krem Pertev: Her hangi bir tesadüfün veya mahiyeti meçhul bir keşfin neticesi değildir. Krem Pertev çok çalışılmış ve çok tecrübelerden sonra kibar mahafile takdim edilmiş yegâne Krem olup başlıca fevaidi: Cilddeki mesamatı yumuşatarak kapatır. Bu suretle bu mesamatı harici tesirattan muhafaza ederek cildin pürüzlerini def'eder. Cildi besler ve bu suretle gençlik ve teraveti temin eder.

Cildde şeffaf ve gayrikabili nüfuz bir tabaka yapar ki yazın sıcağın, kışın soğuğun tahribatına mani olur.

DAİMON
Pilleri,
Fenerleri
ve bilhassa
DAİMON
Ampullarında
En parlak ziya kuvveti vardır.

Her yerde **Daimon** markasını ısrarla isteyiniz.

Umum depolar: Tahtakale 51 No. lu Poker tıraş bıçakları deposudur.
İzmirde: Hüsnü Öz Ödemişli. Sulu han civarı No. 28/29

POKER

Tıraş bıçağı yerine başka bir bıçak verirlerse aldanmayınız.
Israrla POKER PLAY Tıraş bıçaklarını isteyiniz.

Bizi yükseltecek birliktir

El ele vermek anlaşmak ve ittihad etmek demektir.
Bütün Türk Milleti de ittihad eder ve el ele vererek ağrılar için **NEVROZİN** ve dişler için de **KOZMİN** diş macunu kullanırsa memlekette millî bir fabrika yükselir.
Bu şeref de hiç şüphesiz Türk milletinin olur.

HER AKŞAM
Beyoğlu **LONDRA** Birahanesinde
Bayan **HAMİYET**
KAZBEK MURAT
ve Bayan (MECBURE) tarafından yeni proğramla
Zengin Akrobatik varyete numaraları. Telefon: 40227

K A Ş E
NEOKALMİNA

Grip - Nevralji - Baş ve diş ağrıları - Aritizm - Romatizma

Umum Emlâk Acentesi

Galata Ömerabit han 2. ci kat No. 24

EHVEN ŞERAITLE
EMLÂK İDARESİ
KİRALIK APARTIMAN
EMLÂK
ALIM ve SATIMI
TELEFON: 49419

İstanbul Posta T. T. Başmüdürlüğünden:

Posta nakil vasıtalarımız için alınacak 8300 kilo benzin açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 15/1/937 cuma günü saat 15 de İstanbul Yeni Postane binası birinci katta İst. Posta T. T. müdürlüğü alım satım komisyonunda yapılacaktır. Muhammen bedeli 2490 lira muvakkat teminat 186 lira 75 kuruştur. İsteklilerin şartnamesini görmek ve muvakkat teminatlarını eksiltme gününden evvel yatırmak üzere hergün mezkür müdürlük yazı işleri kalemine müracaatları. (3842)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

10/XII/936 tarihinde pazarlığı yapılacağı ilân olunan (15,000) kilo toz sigara makine kolası için elde edilen fiat lâyık had görülmediğinden pazarlık 12/1/937 tarihine rastlıyan salı günü saat 15 e talik edilmiştir. İsteklilerin şartnameleri almak üzere her gün, pazarlık için de tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (3840)

Sahibi Necmeddin Sadak — Umumi neşriyat müdürü: Enis Tâ — Akşam matbaası